

Actie n° 1.A1	Neutraliteit van de gemeentegebouwen	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Gemeentegebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Definiëren en toepassen van het volledig renovatieprogramma over 15 jaar voor de gemeentegebouwen (administratieve en technische gebouwen, scholen, crèches en woningen) met het oog op een belangrijke vermindering van het energieverbruik van de gebouwen met zorg voor de decarbonisatie van de daarvoor nodige energie + Sensibiliseren van de burgers voor de uitgevoerde werken en resultaten met voorbeeldstelling van de overheid
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Renovaties gebouwen met (zeer) lage energie en bouwen van passieve gebouwen Renovatieprogramma op het niveau van het gewest

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	8. Uitstoot van gemeentelijke gebouwen met 55% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	8.2 Renovatie 50% van gebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen 8.3 Een gemiddelde energiebesparing bereiken van 30% bij renovaties 8.4 Energie koolstofvrij maken door gas- en mazoutverbruik te verminderen (-41%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en Huisvesting
Interne partner(s)	Communicatie, Anderlecht info, Alle diensten die de gebouwen betrekken
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brulocalis Leefmilieu Brussel Sibelga Fédération Wallonie-Bruxelles Vlaamse gemeenschapscommissie
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van XX tot XX VE voor versterking van de projectcel met het oog op de follow-up van de projecten uitbesteed aan een externe speler
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Jaarlijkse investering geschat op 8M€ gedurende 18 jaar (van 2023 tot 2040)
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: grote vermindering van de lasten voor verwarming van de gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	Regionale premies RénoClick + Europese subsidies

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Definiëren van het investeringsplan met de prioritaire projecten. Definiëren van de menselijke middelen om de projecten op te volgen. Zoeken van financiële middelen (intern en extern). Aanwerven van projectleiders.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Actie met grote impact op de vermindering van broeikasgassen omwille van de enorm verminderde energiebehoefte gekoppeld aan meer zonnepanelen. Belang van het goede voorbeeld van de administratie (communiceren hierover) ook al lijkt de termijn van 15 jaar erg lang

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte gerenoveerde gebouwen. Oppervlakte koolstofneutrale gebouwen

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.A2	Optimalisatie van de behoeften van administratiegebouwen	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Gemeentebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Evaluatie van de behoeften in oppervlakte van de gemeentebouwen (ongeveer 60 gemeentelijke sites) rekening houdende met de Flex Desk en telewerken. Herziening van hoe men werkt in een ruimte en optimaliseren, tot zelfs rationaliseren van de ruimten met het oog op telewerken.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Analyse van de lopende behoeften om het aantal vaste werkposten te verminderen	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	8. Uitstoot van gemeentelijke gebouwen met 55% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	8.2 Renovatie 50% van gebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en Huisvesting
Interne partner(s)	Ondersteuning en Strategie, IT, HRM
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van het verbruik van gas en elektriciteit van de gemeentebouwen en te renoveren oppervlakten (actie A1.8). Inkomsten uit de verkoop van gebouwen die niet langer gebruikt worden door de administratie Besparing op werkingskosten: onderhoud, schoonmaken, belastingen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van de prioritair te betrekken gebouwen (lopende). Peilen van de behoeften van de diensten die de gebouwen gaan betrekken (lopende). Inrichten en renoveren van de prioritaire gebouwen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Actie met grote impact op de vermindering van broeikasgassen gezien het niveau en het exemplarisch karakter

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Vermindering van de bureau-oppervlakte ingenomen door de administratie

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.A3	CLIMTeam ENERGIE in het dagelijks werk	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Gemeentebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Alle diensten aanmoedigen en veralgemenen van dagelijkse manieren voor energiebesparingen zoals het afsluiten van elektrische installaties, verminderen van de verwarmingstemperatuur, via een nieuwe participatieve dynamiek CLIMTeam-Nrj tussen alle diensten
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Actie ECOteam zoals chokotoff-operatie en interne signalisatie in de gemeentebouwen	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	8. Uitstoot van gemeentelijke gebouwen met 55% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	8.1 Vermindering van het verbruik door gedragsverandering (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gebouwen en Huisvesting + andere diensten op vrijwillige basis, HRM, Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Andere gemeenten
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€ (externe begeleiding)
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van het verbruik van elektriciteit voor de gemeentebouwen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van nieuwe vrijwilligers voor het CLIMTeam-NRJ met indien mogelijk diversificatie van profielen en betrokken diensten Begeleiden door een externe dienstverlener om de organisatie van vergaderingen en acties te dynamiseren en te vergemakkelijken. Organiseren van actiecampagnes door benadrukken van positief gedrag: operatie pulls, minder verwarming, lichten en elektrische installaties uit enz.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal betrokken vrijwilligers in het EcoTeam NRJ. Aantal acties georganiseerd door het EcoTeam NRJ

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.A4</i>	<i>Energetische innovaties</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Gemeentebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Integratie van nieuwe innoverende concepten voor de werking van de gemeentebouwen met het oog op vermindering aan de verwarmingsnoden, zoals slow heat, night cooling, isolerende overgordijnen, innoverende regeloplossingen en oplossingen gebaseerd op de natuur (nature based solutions).
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Slow Heat-winter 2022

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	8. Uitstoot van gemeentelijke gebouwen met 55% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	8.2 Renovatie 50% van gebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en Huisvesting
Interne partner(s)	Dienst Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel Andere gemeenten
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de lasten voor verwarming van de gemeentebouwen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Definiëren van de prioritaire testen voor de winter 2022-2023 (bijv. door Slow heat). Aanwerven van vrijwilligers. Begeleiden en monitoren van de testen. Identificeren van de obstakels. Communiceren van de resultaten. Antwoorden
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Mogelijkheid tot het aanbrengen van thermische witte verf op de gebouwen (met name platte daken) om de hitte in de zomer te verminderen en deze in de winter te behouden

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal geteste oplossingen. Oppervlakte van de betrokken gebouwen. Aantal vrijwilligers

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.A5	Zonnepanelen op de gemeentegebouwen	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Gemeentegebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Voortzetten van de installatie van zonnepanelen op de daken van de gemeentegebouwen en ontwikkelen van de elektriciteitstoevoer van andere consumenten/burgers in de wijk door de energiegemeenschap voor versterking van het lokale gebruik.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	12 zonnepaneel-installaties met een jaarlijkse productie van 442 MWh per jaar.	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	6. Het aandeel zelfproductie van electriciteit verhogen met 30%, tegen 2030 (t.o.v. 2018).
Operationele doelstellingen	6.1 Het aandeel zelfproductie electriciteit verhogen tot 30% tegen 2030
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en Huisvesting
Interne partner(s)	Communicatie, Anderlecht info, Alle diensten die de gebouwen betrekken
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Sibelga
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	Zie actie 1.A1
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	zie 1.A1
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: grote vermindering voor het verbruik van elektriciteit in de ingerichte gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Deze actie gebeurt in het kader van de algemene renovaties van de actie A1.8- Neutraliteit van de gemeentegebouwen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Voordelige actie omdat de ontwikkeling van de lokale energieproductie onontbeerlijk is. De burgers per energiegemeenschap verbinden met het oog op de onderlinge verdeling van de producties (gedecentraliseerd verbruik)

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte zonnepanelen op de gebouwen

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.A6	Verantwoordelijke computers	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Elektriciteit
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Voortzetten van de dynamiek voor de vermindering van de ecologische voetafdruk van de IT met automatisch uitschakelen van de IT-installaties, keuze van energiezuiniger installatie bij de aankoop, nog zachtere logistieke levering, ...
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Verantwoordelijke PC op regionale niveau -CIBG

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	7. Het elektriciteitsverbruik stabiliseren
Operationele doelstellingen	7.1 Het elektriciteitsverbruik stabiliseren
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	IT
Interne partner(s)	Ondersteuning en Strategie, IT, HRM
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	CIRB
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van het verbruik van elektriciteit in de gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van de dynamiek van het CIBG
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Goed organiseren van het behoud van de informatienetwerken tijdens elektrische storingen

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.A7</i>	<i>Elektrificatie van tools en machines-tools</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Elektriciteit
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Elektrificeren van zo veel mogelijk tools en machinetools als er doeltreffende elektrische alternatieven bestaan (autonomie van de batterij, gewicht, vermogen)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Aankoop van elektrische tuinscharen

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	10. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk goederenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	10.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd goederenvervoer (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Gebouwen en Huisvesting + andere diensten op vrijwillige basis, HRM, Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Het aanbod van elektrische toestellen op de markt opvolgen. Met bepaalde teamleden deelnemen aan studiedagen als DémoGroen. Voortzetten van de methode gedragen door de dienst Onderhoud en daarna overgaan naar Openbare Werken
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	% elektrisch gereedschap
-------------------------------	--------------------------

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.T1	Advies inzake energie en renovatie	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Residentiële gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	De burgers richten naar regionale verenigingen voor informatie en begeleiding bij renovaties en energievragen (homegrade, SRC van Anderlecht).
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	De begeleidingsdiensten bestaan al maar zijn onvoldoende gekend bij de burgers

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	1. Uitstoot van woningen verminderen met 37% tegen 2030 (ten opzichte van 2018) 2. Uitstoot van privaat tertiaire gebouwen met 50% tegen 2030 te verminderen (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	1.3/2.3 Voor wat betreft renovaties een gemiddelde energiebesparing van 20% bereiken
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Stedenbouwkundige vergunning
Interne partner(s)	Diensten Vrijwilligers Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Homegrade, SRC
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Ontmoeting met de regionale informatieverenigingen: Homegrade, Centre rénovation urbaine in Anderlecht met het oog op het verduidelijken van ieders rol en het versterken van de synergie. Oplijsten van de beschikbare informatie en verspreidingskanalen. Versterken van de communicatie naar de burgers toe via de gemeentelijke kanalen en hen stimuleren om hulp en de beschikbare begeleiding te vragen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanmoedigen van het regionale premiesysteem om eigenaren aan te zetten werken uit te voeren zonder verhoging van de huur voor de huurders. Voorzien van informatie en brede communicatie idealiter in meer dan de 2 nationale talen als compensatie voor de slechte beheersing van FR/NL via gevarieerde verspreidingskanalen om de digitale kloof op te vangen.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Faciliteren van de reglementen en adviezen naar de wijken toe! Verbeteren van het energieadvies en organiseren van een enkel loket per gemeente voor het opvolgen van het dossier van A tot Z met het oog op minder zware en complexe administratieve stappen. Met de vastgoedsyndicaten samenwerken voor renovaties en energievragen

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal geraadpleegde/doorgestuurde burgers

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.T2	Energieprestatie van de best uitgeruste gebouwen	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Residentiële gebouwen et tertiaires
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Versterken van de beschikbare werktijd van de gemeentemedewerkers die werken met op de toepassing van de vereisten inzake de EPB (energieprestatie van de gebouwen) in het kader van de renovatie van de gebouwen voor beter advies aan de eigenaren (woningen, winkels, kleine ondernemingen,...) in het kader van werken zonder tussenkomst van een architect en een versterking van de controles door de EPB-cel
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	De EPB-controles zijn al gebeurd maar kunnen beter met een betere follow-up

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	1. Uitstoot van woningen verminderen met 37% tegen 2030 (ten opzichte van 2018) 2. Uitstoot van privaat tertiaire gebouwen met 50% tegen 2030 te verminderen (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	1.2/2.2 Renovatie 40% van gebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen 1.3/2.3 Voor wat betreft renovaties een gemiddelde energiebesparing van 20% bereiken 1.4/2.4 Energie koolstofvrij maken door gas- en mazoutverbruik te verminderen (24% voor woningen)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Stedenbouwkundige vergunning ; -controle
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	6 maanden - 1jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een bijkomende 1 VTE binnen de cel EPB
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	/
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel voor personeelskosten EPB

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Verduidelijken en optimaliseren van de organisatie en de missies van de dienst. Beschrijven van de bijkomende post, creëren van de post. Verbeteringsproces van een bijkomende persoon
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	De gemeentelijke agenten van de diensten betrokken bij de toepassing van het EPB toelaten om andere talen te gebruiken dan het FR/NL bij mondelinge contacten (telefoon, afspraak aan het loket,..) om problemen met begrijpen door een slechte beheersing van FR/NL bij bepaalde burgers te verminderen. Vulgariseren van de technische termen bij de interacties met de burgers. Ondersteunen van het project inzake geen indexatie van de huren bij een zeer laag EPB om de huurders te beschermen Aanmoedigen van het vermelden van het EPB in de huurcontracten
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Actie met grote impact om de vermindering van de broeikasgassen waarvan de basisinformatie beschikbaar is en beter toegepast moet worden. Stimuleren van de installatie van dubbelglas in oudere woningen

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal bijkomende VTE

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.T3</i>	<i>REG in de woningen</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Residentiële gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Informeren en sensibiliseren van alle burgers met betrekking tot het REG en opleiden van de huurders van sociale woningen met betrekking tot het rationele gebruik van de technische installaties van hun woning en het REG in het algemeen
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	1. Uitstoot van woningen verminderen met 37% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	1.1 Vermindering van het verbruik door gedragsverandering (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Anderlecht Info, Communicatie, Dienst Huisvesting van de gemeente
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel, Foyer Anderlechtois, Commencia, OCMW, ULAC, SRC
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een specifieke 1VTE "Energietransitie van het grondgebied"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Ontmoeting met de overheidsvakbonden en huurverenigingen met het oog op het definiëren van de behoeften aan informatie en sensibilisering. Contacteren van de verenigingen en spelers die werken op deze thema's om het bestaande aanbod en mogelijke samenwerkingen te identificeren. Uitwerken van een informatie- en sensibiliseringsprogramma en dit communiceren via de gepaste kanalen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Sensibiliseren zonder te beschuldigen met aanpassing aan de omstandigheden van de verschillende huishoudens. Klein advies geven, tips en trucjes eerder dan grote algemene boodschappen. Benadrukken van de besparingen zelfs bij bepaalde kleine handelingen.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Belang van het sensibiliseren van de bewoners. Met de vastgoedsyndicaten samenwerken voor renovaties en energievragen

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal informatie- en sensibiliseringsacties inzake REG georganiseerd op het grondgebied.

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.T4</i>	<i>Aanmoediging installaties met zonnepanelen en andere inrichtingen voor hernieuwbare energie en verbetering van hun doeltreffendheid</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Elektriciteit
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Aanzetten van de lokale spelers tot het installeren van voorzieningen voor de productie van hernieuwbare energie in gebouwen met informatie over de bestaande hulp (ex: Brusol), met bijzondere focus op grote gebouwen en/of mede-eigendommen + versterken van het verbruik ter plaatsen tijdens de productieperiodes + opleggen van een minimale oppervlakte voor zonnepanelen in de grote stedenbouwkundige vergunningen
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt		

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	3. 10% van het elektriciteitsverbruik lokaal produceren, tegen 2030 (t.o.v. 2018) 4. Het elektriciteitsverbruik stabiliseren 5. 25% van het elektriciteitsverbruik met groene electriciteit leveren, tegen 2030 (t.o.v. 2018).
Operationele doelstellingen	3.1 Het aandeel van de lokale elektriciteitsproductie verhogen tot 21% van het elektriciteitsverbruik 4.1 Het elektriciteitsverbruik stabiliseren 5.1 De bevoorrading van groene elektriciteit verhogen (25% van het verbruik)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Stedenbouwkundige vergunning, Anderlecht Info, Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel, Brusol
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een 1VTE " Energietransitie van het grondgebied"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Met de regionale spelers die werken op deze thema's verduidelijken van de bestaande hulpmiddelen. Inventariseren van de grote gebouwen/mede-eigendommen en identificeren van de communicatiekanalen. Opwaarderen van de bestaande realisaties en al ondernomen stappen om de doeltreffendheid te verbeteren. Samenwerken met het gewest voor het instellen/versterken van eisen inzake de installatie van zonnepanelen in grote stedenbouwkundige vergunningen.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanpassen van de communicatie en informatie om de digitale kloof en taalbarrière op te vangen Informatie over derde investeerders en begeleidings- en hulporganisaties voor de burgers om dit aan te pakken.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal informatie- en sensibiliseringsacties inzake PV georganiseerd op het grondgebied.

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.T5	<i>Dynamisering van de gegroepede energetische renovatie en van de energiegemeenschappen</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Residentiële gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Bevoordelen van gegroepede energierenovatie en energiegemeenschappen op het grondgebied met ondersteuning van bestaande initiatieven, met name door actieve deelname aan het project Citizen4PED gestart in de wijk Het Rad en stimuleren van nieuwe initiatieven rekening houdende met de troeven en beperkingen, met name op het niveau van stedenbouw en patrimonium
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Burgerinitiatief voor gegroepede renovatie in de wijk Het Rad Europees project Citizen4PED	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	1. Uitstoot van woningen verminderen met 37% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	1.2 Renovatie 40% van gebouwen om de energie-efficiëntie te verhogen 1.3 Voor wat betreft renovaties een gemiddelde energiebesparing van 20% bereiken 1.4 Energie koolstofvrij maken door gas- en mazoutverbruik te verminderen (-24%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Participatiehuis Stedelijke renovatie Stedenbouwkundige vergunning Stedelijke ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	ULB, Leefmilieu Brussel, Stedelijke patrimonium, Collectief Het Rad, Netwerk Habitat SRC
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een VTE "Participatie Citizen4PED" voor de periode 2022-2023 gefinancierd door een regionale subsidie InnovIris
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Europese subsidies

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Bijdragen aan de goede toepassing van het project CITIZEN 4 PED met name via de aangeworven persoon en gefinancierd door de gemeente als begeleiding voor het participatieve luik. Identificeren van de stedenbouwkundige en erfgoedinzet in overleg de betrokken gemeentelijke en regionale diensten. Ontmoeting met de lokale en regionale spelers met name het collectief Het Rad en het netwerk Habitat om de bestaande projecten of realisaties te identificeren. Identificeren en verspreiden van de opleidingen via de bijdrage aan een netwerk van bij deze initiatieven betrokken spelers
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Ondersteunen van de stappen tot omkadering van de prijsstijgingen van de huren na renovaties van de gebouwen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	De burgers per energiegemeenschap verbinden met het oog op de onderlinge verdeling van de producties (gedecentraliseerd verbruik)

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal gegroepeerde energetische renovaties op het grondgebied. Aantal energiegemeenschappen georganiseerd op het grondgebied

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 1.T6	Weinig nuttige vermindering elektriciteitsverbruik	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Elektriciteit
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Aanmoedigen en sensibiliseren van de lokale spelers om bijkomstig of onnodig energieverbruik te verminderen, zoals nachtverlichting van winkels en van gevels van gebouwen, via de bestaande maatregelen om te komen tot een progressief verbod op reclameverlichting.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt		

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	4. Het elektriciteitsverbruik stabiliseren 2. Uitstoot van privaat tertiaire gebouwen met 50% tegen 2030 te verminderen (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	4.1 Het elektriciteitsverbruik stabiliseren 2.1 Vermindering van het verbruik door gedragsverandering (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Anderlecht Info, Stedenbouwkundige vergunning, Dienst Economie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	6 maanden - 1jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een 1VTE " Energietransitie van het grondgebied"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van de te betrekken lokale spelers. Contacteren van de regionale spelers die werken op deze thema's en identificeren van de mogelijke samenwerkingen. Organiseren van een communicatiecampagne om de lokale spelers te sensibiliseren tot minder nutteloos elektriciteitsverbruik. Samenwerken met het gewest aan een progressief verbod op reclameverlichting
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	De nachtverlichting van winkels niet schrappen zonder na te denken over de openbare verlichting in aanvulling met het oog op de veiligheid van de gebruikers van de openbare ruimte 's nachts
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Verder gaan door een verbod op elke openbare reclameverlichting (etalages, bushalte enz.) met inbegrip van gemeenteberichten

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal informatie- en sensibiliseringsacties voor het verminderen van het elektriciteitsverbruik op het grondgebied.

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.T7</i>	<i>Promotie groene elektriciteit</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Elektriciteit
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Aanmoedigen van de aankoop van groene elektriciteit via meer bepaald groepsaankopen van burgers en de economische spelers
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	5. 25% van het elektriciteitsverbruik met groene electriciteit leveren, tegen 2030 (t.o.v. 2018).
Operationele doelstellingen	5.1 De bevoorrading van groene elektriciteit verhogen (25% van het verbruik)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Stedelijke renovatie, Gebouwen en huisvesting, Dienst Economie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel, Brusol, Sibelga
Starttermijn	6 maanden - 1jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van een 1VTE " Energietransitie van het grondgebied"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van de bestaande middelen tot stimuleren van de aankoop van groene elektriciteit en al gerealiseerde initiatieven. Opwaarderen van de initiatieven en middelen via de gemeentelijke kanalen: Anderlecht info, website, ... Analyseren van de steun die de gemeente kan geven aan een nieuw initiatief voor een groepsaankoop.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Eenvoudige informatie, communicatie, formulieren zodat de verandering naar producenten van groene elektriciteit voor iedereen toegankelijk is. Toegang geven tot vergelijkende analyses om te helpen bij de keuze, overtuigende voorbeelden geven. De haalbaarheid op termijn analyseren met het oog op een publieke leverancier van groene elektriciteit.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal acties voor het stimuleren van de aankoop van groene elektriciteit

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 1.T8</i>	<i>Koelgassen met weinig impact</i>	
	Thematiek	ENERGIE
	Onderthematiek	Fluorhoudende gassen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Begeleiden van ondernemingen en privépersonen bij het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen van koelinstallaties (Airco inbegrepen) met informatie over de bestaande reglementeringen en minder impacterende technische installaties op basis van de informatie gegeven door Leefmilieu Brussel
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	23. De uitstoot door gefluoreerde gassen op het grondgebied met 76% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	23.1 Het aantal nieuwe koelinstallaties in gebouwen verminderen 23.2 Vermindering van het verbruik door gedragsverandering (-10%) 23.3 Verhoging van de energie-efficiëntie (-15%) 23.4 Gebruik van koelgassen met een lager klimaatopwarmingsvermogen (-69%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Milieuvergunning
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling Economie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Aanstelling van een referent "koelgas" binnen het team van de dienst PE
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Contact opnemen met Leefmilieu Brussel om de beschikbare informatie te identificeren. Verspreiden van deze informatie via de gemeentelijke communicatiekanalen. Eventueel contact opnemen met bepaalde belangrijke ondernemingen voor een meer doelgerichte begeleiding
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Rekening houden met eventuele meerkosten voor betere koeloplossingen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Aantal informatie- en sensibiliseringsactie
-------------------------------	---

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A1</i>	<i>Groene gemeentevloot</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personen&goederen vervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Voortzetten van de decarbonisatie van de gemeentevloot door de aankoop en/of leasing van voertuigen met weinig uitstoot van broeikasgassen.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Audit Next Mobility door de dienst Transport; er wordt een Project manager gezocht voor het algemeen secretariaat.

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	9. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk personenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018) 10. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk goederenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	9.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd personenvervoer (-55%) 10.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd goederenvervoer (-55%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Transport
Interne partner(s)	Leefkader
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leasingfirma's, regionale aankoopcentrale IGEMO
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	100K€-1M€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van de behoeften van de diensten en de dienstenverstrekkers die leasingdiensten aanbieden. Analyseren van het aanbod elektrische voertuigen op de markt (type voertuigen, laadtijd en tractievermogen)
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Belang van het ontwikkelen van een groene vloot voor alle gemeentediensten als voorbeeld. Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	% voertuigen vervangen door elektrische

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A2</i>	<i>Technische antenne per wijk</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Installeren van een technische antenne voor elke wijk voor de gemeentelijke onderhoudsteams van de wijk met het oog op de versterking van de buurtaanwezigheid voor de burgers en verminderen van de dagelijkse verplaatsingen vanaf een gecentraliseerde plaats
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Eerste antenne "Centre" gecreëerd op het Dapperheidsplein in 2021 in het kader van de LISA (Local Integrated Security Antenna) ondersteund door het gewest

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	9. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk personenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	9.1 Het aantal verplaatsingen van personen verminderen (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Leefkader
Interne partner(s)	Gebouwen en huisvesting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Preventie en Veiligheid
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	100K€-1Meu
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de "verloren" werktijd voor de verplaatsing van personeel
Potentiële financiering of subsidie	Regionale subsidie in het kader van het beleid inzake preventie en nabijheid

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Analyseren en optimaliseren van de werking van de eerste antenne "Centre" opgericht in 2021 op het Dapperheidsplein. Inrichten van de antenne "Peterbos" in het kader van het duurzame wijkcontract
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal functionele technische antennes. Verhouding personeel voor onderhoud van de openbare ruimte werkend in deze antennes

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A3</i>	<i>CLIMTeam MOBILITEIT</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	In alle diensten aanmoedigen en veralgemenen van de dagelijkse manieren voor een actieve en koolstofarme mobiliteit, en het eco-rijden via een nieuwe participatieve dynamiek CLIMTeam-MOB in alle diensten
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Vriendschappelijke activiteit "Duurzame mobiliteit " al jaren intern georganiseerd door het EcoTeam samen met de dienst Mobiliteit

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	9. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk personenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	9.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (-28%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Dienst Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Dienst Transport, Dienst Mobiliteit en andere vrijwilligersdiensten
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Mobility-Manager" binnen de administratie
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€ (externe begeleiding)
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van nieuwe vrijwilligers voor het CLIMTeam-MOB met indien mogelijk diversifiëren van profielen en betrokken diensten + aanwerven van een Mobility-Manager die idealiter zorgt voor de coördinatie van het CLIMTeam Mobiliteit. Begeleiden door een externe dienstverstreker om de organisatie van vergaderingen en acties te dynamiseren en te vergemakkelijken. Organiseren van een interne enquête om de remmen en hefboomen te identificeren voor het ontwikkelen van gewoonten inzake actieve mobiliteit en decarbonisatie. Organiseren en toepassen van participatieve actiecampagnes op basis van positief gedrag met gebruik van verschillende bestaande profielen en functies binnen de administratie. Toepassen van acties met de steun van de Mobility-Manager
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal betrokken vrijwilligers in het EcoTeam MOB. Aantal acties georganiseerd door het EcoTeam MOB

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A4</i>	<i>Gedeelde gemeentevloot</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personen&goederen vervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Delen van voertuigen binnen de administratie en opvolgen van het verbruik via een computersysteem (software voor het delen van voertuigen)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Audit Next Mobility door de dienst Transport en aanwerving eind 2022 van een Fleet-Manager

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	20. De uitstoot door de aankoop van goederen en diensten tegen 2030 met 50% verminderen (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	20.1 De koolstofvoetafdruk van aankopen verminderen (-30%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Transport
Interne partner(s)	Mobiliteit Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Gemeente Sint-Gillis
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen (reële kosten ongeveer XX / jaar)
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Studie van de beschikbare software op de markt. Bestek voor het aankopen van software
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	% minder voertuigen

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A5</i>	<i>Levering met bakfiets</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Goederenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Ontwikkelen van het transport van interne leveringen met bakfietsen, met de functie "leverancier per fiets " binnen de administratie
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Drie bakfietsen en twee aanhangwagens gekocht in 2021

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	10. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk goederenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	10.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd goederenvervoer (-55%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Transport
Interne partner(s)	Dienst Transport, HRM Dienst mobiliteit Economaat Onderwijslogistiek IT
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Urbike, Provelo, Cycloperativa
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Deel van regionale subsidie van 75K€ toegekend
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Urbike contacteren voor de organisatie van de personeelsopleiding. Organiseren van de fietsuitrusting van het personeel: helmen, hygiëne, veiligheid. Peilen van de diensten die zich vrijwilliger willen stellen. Het nieuwe personeel op de hoogte brengen van het professionele gebruik van de bakfiets indien nodig.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	% gemotoriseerde trajecten vervangen door de fiets
-------------------------------	--

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A6</i>	<i>Rationalisering van interne leveringen</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Goederenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Centraliseren van de leveringen in de gemeentebouwen via een unieke ronde en gemeenschappelijke gecentraliseerd voorraadbeheer
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Inventaris onderwijslogistiek FR bezig

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	10. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk goederenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	10.1 Het aantal verplaatsingen van goederen verminderen (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Logistiek/Onderwijslogistiek
Interne partner(s)	Onderwijs FR + NL, Crèches FR + NL, Economaat, Gebouwen en huisvesting, Dienst transport, HRM.
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE voor het voorraadbeheer en de planning van rondes
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	~>1M€ de eerste jaren. Aanschaffen van een programma en inrichtingen voor voorraadbeheer. Logistiek materiaal: verf, rekken, racks, clark, paletten, beveiligde kelders. Eventuele aankoop/huur van een gebouw voor een gecentraliseerde voorraad
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Definiëren van een verantwoordelijke voor het project. Een vooranalyse doen en bekijken wat er elders wordt gedaan. De volgende afdelingen moeten prioritair betrokken worden: Communautaire zaken (Onderwijs + Crèches Fr en NI), Algemeen secretariaat (economaat, transport), Gebouwen & Huisvesting daarna.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Rationalisering is een essentiële basis. Belangrijk om de gemeentediensten hiervoor te sensibiliseren

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal leveringen. Gereden km voor de leveringen

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A7</i>	<i>Verderzetten veralgemening telewerk</i>	
 	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Optimaliseren van het telewerken voor de gepaste gemeentelijke functies met terbeschikkingstelling van de vereiste tools (laptops, gedeelde toegang tot gegevens,...), met homogeniseren van het administratief kader en aanpassing van de organisatie van taken
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Instelling telewerk tijdens de Covid-pandemie	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	9. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk personenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	9.1 Het aantal verplaatsingen van personen verminderen (-10%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	HRM
Interne partner(s)	IT
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de lasten voor de verwarming van gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van de personeelsopleidingen inzake computertools en –platformen in de suite Office (Teams, Outlook). Herzien van de organisatie van de diensten en taken van de mensen met telewerk. Opleiden van de verantwoordelijken voor teambeheer op afstand
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	% tijd gepresteerd als telewerk
-------------------------------	---------------------------------

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.A8</i>	<i>Per fiets tijdens het werk</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Versterken van het gebruik van de fietsen van bestaande diensten voor de professionele verplaatsingen, met name door een opleiding voor rijden in de stad bestemd voor de betrokken medewerkers (via EcoTeam MOB), aanmoedigen via parkeerfaciliteiten, gratis abonnement Villo en terbeschikkingstelling van een voertuig uitsluitend met rechtvaardiging
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Gratis abonnement Villo en vloot voor professionele verplaatsingen: fiets, elektrische fiets en bakfiets	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	9. Uitstoot verbonden aan gemeentelijk personenvervoer verminderen met 71% tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	9.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (-28%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	Dienst Transport, Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor brandstof voor de gemeentevoertuigen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van een Mobility Manager. Oprichten van een werkgroep met onder andere leden van het ECOteam Mobiliteit (cf. actie X) en de dienst transport. Organiseren van de opleidingen voor het personeel
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	% van de werknemers die af en toe of regelmatig de fiets gebruiken voor dienstreizen. Aantal georganiseerde opleidingen en sensibiliseringsevenementen.

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.T1</i>	<i>Multimodale hoofdwegen</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personen&goederen vervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actiotype	Mitigatie
	Beschrijving	Herinrichten van de belangrijkste verkeersassen in een multimodale optiek met het oog op gemakkelijker verkeer van de actieve modi en het openbaar vervoer in samenwerking met het Gewest, beheerder van het grootste deel van deze assen (GMP as 1) met oog voor de aanpassing van de fietsinfrastructuur voor bakfietsen
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 1	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	11.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (zie GMP) 11.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd personenvervoer (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Mobiliteit, MIVB, Beliris.
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE om de projecten te volgen
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	>1M€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Regionale subsidie "Duurzame mobiliteit" van Brussel - Mobiliteit via Brulocalis

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanvragen van de stedenbouwkundige vergunning. Samenwerken en opvolgen met het gewest van de regionale projecten. Aanwerven van 1VE voor het opvolgen van de projecten op de gemeentelijke assen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Het gebruik van gemotoriseerde voertuigen voor onontbeerlijke gebruik (leveringen, vakmensen, thuiszorgen enz. niet te zwaar bestraffen)
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Nuttige actie om mensen uit te nodigen tot het gebruik van een actieve mobiliteit en meer openbaar vervoer. Ook faciliteren van cargoleveringen. Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal projecten voor de herinrichting van wegen. Aantal gecreëerde km fietspaden, busstroken en voetpaden

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 2.T2	Lokale en beveiligde fietsenstalling	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Verbeterd aanbod van de fietsenstallingen via de promotie van kwalitatieve fietslokalen in het kader van de stedenbouwkundige vergunning, meer bepaald in flatgebouwen, via de versterking van fietsparkings in de openbare ruimte en samenwerking met Parking Brussels voor de fietsparkings in de wijk (GMP: actie van as 4)
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 4	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018) 12. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met goederenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen
Operationele doelstellingen	11.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (zie GMP) 12.2 De hoeveelheid gemotoriseerd goederenvervoer verminderen (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	Stedenbouwkundige vergunning
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Parking Brussels, Cycloparking
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Regionale subsidie "Duurzame mobiliteit" van Brussel - Mobiliteit via Brulocalis

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van de ontwikkeling van veilige fietsenstallingen en promoten van fietslokalen in de nieuwe gebouwen en de bogen op de weg
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanmoedigen van veilige gratis parkeeroplossingen en in het geval van betalend parkeren, zorgen voor gedifferentieerde tarieven volgens het inkomen van de gebruikers (werklozen, gebruikers van het OCMW,...)
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Verminderen van de huurprijzen voor de Velobox om hun gebruik te stimuleren, eventueel gratis te maken

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal bogen op het grondgebied. Aantal beveiligde parkings in de wijk

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.T3</i>	<i>Kalme wijken</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Progressief stiller maken van de verschillende wijken van het grondgebied door een verkeersplan met mazen van het plan Good Move en herinrichten van de openbare ruimte met een vermindering van het doorgaand verkeer en verhoogde aantrekkelijkheid van actieve verplaatsingen. Actie van GMP (as 2)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: verstilling van de wijk Kuregem en Het Rad-Klavers bezig. As 2 Andere kalme netten worden door de gemeente buiten het gewestbudget gehouden: Neerpede, Moortebeek-Scherdemaël

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	11.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (zie GMP) 11.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd personenvervoer (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Mobiliteit
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Stille Wijken "
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Afhankelijk van het betrokken net: LMC Kuregem lopende: Orde van grootte Schatting toegepast op korte termijn 800K€ en op lange termijn 3000K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Regionale subsidie "Duurzame mobiliteit" van Brussel - Mobiliteit via Brulocalis

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van het toepassen van mazen bezig: Kuregem met name. De lessen overzetten op de volgende mazen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Uitgebreid communiceren naar de inwoners en andere lokale spelers van de betrokken wijken toe (winkels, bedrijven, verenigingen, gezondheidswerkers,...) en hen via participatieve processen betrekken bij het uitwerken en toepassen van nieuwe verkeersplannen Benadrukken en vulgariseren van doelstellingen voor een betere mobiliteit, meer bepaald voor de actieve modi maar ook betere doelstellingen voor het samenleven in de openbare ruimten en de luchtkwaliteit, vermindering van het lawaai en de leefkwaliteit in het algemeen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal stille wijken. % minder doorgaand verkeer. Zie evaluatie van stille wijken

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.T4</i>	<i>Elektrische laadpalen</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Ondersteuning voor de ontwikkeling van een netwerk van elektrische laadpalen volgens de specifieke kenmerken van het grondgebied gecoördineerd door het Gewest (actie van GMP-as 4) met voorkeur voor toevoer via een lokale productie van elektriciteit.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 4

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	11.3 Koolstofvrij maken van gemotoriseerd personenvervoer (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Sibelga
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Installatie van laadpalen gefinancierd door het gewest via Sibelga
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van de aangepaste lokalisatiepunten binnen de openbare ruimte. Installeren van nieuwe laadpalen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Uitgebreide studie van de locatie van elektrische laadpalen met het oog op optimale plaatsing ervan Begeleiden van de burgers bij de overgang naar elektrische voertuigen met brede informatie over de voor- en nadelen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Stimuleren van elektrische laadpalen die gevoed worden door zonnepanelen. Onderling delen van elektrische laadpalen tussen burens

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal elektrische laadpalen op het grondgebied. Aantal laadpalen geleverd door lokale productie

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.T5</i>	<i>Stimulans voor de duurzame verplaatsing van personen</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Informeren van de burgers en lokale spelers over het aanbod inzake duurzame mobiliteit via het creëren van een coördinerende functie voor mobiliteitsgewoonten (GMP: as 3.1)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 3.1

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	11.1 Het aantal verplaatsingen van personen verminderen (zie GMP) 11.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Mobiliteit, MIVB, Beliris.
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Coördinator mobiliteitsgewoonten"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€ + financiering via regionale subsidie
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van 1 VE voor de coördinatie van mobiliteitsgewoonten. Oprichten van een werkgroep voor het definiëren van de volgende fasen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanpassen van de communicatie met het oog op de taalbarrière en de digitale kloof.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Verhogen en verbeteren van het aanbod voor duurzame verplaatsingen en meer openbaar vervoer. Uitwerken van een internetpagina voor het contacteren van mensen die geïnteresseerd zijn in laadpalen, veloboxen enz. Bekend maken van de mobiele app "Move Bxl" van de MIVB met gegroepeerde toegang tot alle operatoren van mobiliteit. Sensibiliseren van de ouders om hun motor af te zetten voor de scholen. Een premie voorzien voor de aankoop van een fiets, met nog te bepalen selectiecriteria. Eventueel gratis Villo met nog te bepalen selectiecriteria

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal sensibiliseringscampagnes en sensibiliseringsevenementen. Aantal van het nieuwe aanbod mobiliteit op het grondgebied

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 2.T6	Stimulatie voor de duurzame verplaatsing van goederen	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Goederenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Organiseren van begeleiding voor de economische en privé-spelers voor de ontwikkeling van een duurzame transportlogistiek voor goederen via het creëren van een coördinerende functie binnen de administratie (GMP: as 3.2)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 3.2

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	12. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met goederenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	12.1 Het aantal verplaatsingen van goederenvermindern (zie GMP) 12.2 De hoeveelheid gemotoriseerd goederenvervoer verminderen (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	Dienst Economie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Mobiliteit, MIVB, Beliris, HUB Brussels, ...
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Logistiek coördinator grondgebied"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van 1 VE voor de coördinatie van de logistiek van de economische spelers. Oprichten van een werkgroep voor het definiëren van de volgende fasen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Bij de begeleiding de kosten voor investering opnemen, de vereiste opleidingen, de terughoudendheid en verlies voor efficiëntie bij de economische spelers
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Reguleren van het verkeer van goederen en promoten van circulariteit tussenbedrijven

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal begeleide logistieke spelers

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 2.T7</i>	<i>Actieve mobiliteit op school</i>	
	Thematiek	MOBILITEIT
	Onderthematiek	Personenvervoer
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actiotype	Mitigatie
	Beschrijving	Van jonge leeftijd aanmoedigen van de kinderen om zich actief te verplaatsen met name via de ontwikkeling van een fietsbrevet in de scholen om het gebruik van de fiets te stimuleren
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	GMP: as 3.3

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	11. Directe broeikasgasuitstoot die verband houdt met personenvervoer op het grondgebied met 57% verminderen tegen 2030 (ten opzichte van 2018)
Operationele doelstellingen	11.2 De hoeveelheid gemotoriseerd personenvervoer verminderen (zie GMP)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,0
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Mobiliteit
Interne partner(s)	Onderwijs FR + NL
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Brussel Mobiliteit
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Coördinator mobiliteitsgewoonten"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik Mobiliteit

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van 1 VE voor de coördinatie van mobiliteitsgewoonten. Organiseren van opleidingen en fietsbrevetten in de scholen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Ter beschikking stellen van kinderfietsen (verhuren, uitlenen, ziekenfondsen enz.) in het kader van de fietsbrevetten om kinderen zonder fiets niet te discrimineren. Organiseren van schoolophalingen via actieve modi in de begeleiding van deze nieuwe wijzen om zich zonder gevaar te verplaatsen. Voorzien van doeltreffende inrichtingen in de buurt van of in scholen om in te spelen op de toenemende vraag naar veilige en beschermde fietsenstallingen.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Actie toegevoegd na de vraag van de participatieve burgerworkshop van 16 juni 22 met het oog op een fietsbrevet in de scholen om het gebruik van de fiets te stimuleren

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal opgeleide leerlingen. Aantal opleidingen

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 3.A1	EcoTeam "Voeding & Hulpsbronnen" in het dagelijks werk	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Consumptie
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	In alle diensten aanmoedigen en veralgemenen van dagelijkse manieren voor lokale voeding met lage koolstofimpact en hoge vermindering van de verspilling van voedsel en middelen met name eenmalige verpakkingen, via een nieuwe participatieve dynamiek EcoTeam ALIM&Ressources tussen de diensten
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Uitdaging "Zero afval " intern georganiseerd in 2019 met mobilisatie van 40 deelnemers	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	16. Vermindering van de indirecte broeikasgasuitstoot door voedsel
Operationele doelstellingen	16.1 Verlagen van de koolstofvoetafdruk van voedsel (-40%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Economaat, Aankoopcentrale
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€ (externe begeleiding)
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het afvoeren van afval verzameld in de gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van nieuwe vrijwilligers voor het EcoTeam ALIM&Ressources met indien mogelijk diversificatie van de betrokken profielen en diensten. Organiseren van een interne enquête voor het identificeren van remmen en hefboomen voor het ontwikkelen van duurzame voedingsgewoonten en een economie van hulpbronnen. Organiseren en participatief toepassen van actiecampagnes op basis van de valorisatie van positief gedrag met aanpassing aan de verschillende bestaande profielen en functies binnen de administratie. Toepassen van de acties
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal betrokken vrijwilligers in het EcoTeam ALIM&ZD. Aantal georganiseerde acties door het EcoTeam ALIM&ZD

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.A2</i>	<i>Duurzame schoolkantines</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Consumptie
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Voortzetten van de stappen naar duurzame voeding in de kantines van de gemeentescholen met aanmoedigen van lokale seizoenproducten met lage uitstoot van broeikasgassen (met name in termen van minder vlees, meer bepaald rundsvlees) en de strijd tegen voedselverspilling
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	16. Vermindering van de indirecte broeikasgasuitstoot door voedsel 19. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en bioafval op het grondgebied opwaarderen
Operationele doelstellingen	16.1 Verlagen van de koolstofvoetafdruk van voedsel (-40%) 16.2 Vermindering van de voedselverspilling (-30%) 19.1 Het aandeel restafval (witte zakken) verminderen (-70%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gemeentescholen Aankoopcentrale
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€ (externe begeleiding)
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het afvoeren van afval verzameld in de gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Transversale participatieve toepassing van een actieprogramma met het oog op de strijd tegen verspilling van voedsel in de scholen, crèches en sociale restaurants. Overleg met de Brusselse keukens voor de versterkte integratie van voedingsproducten met lage impact van broeikasgassen in de maaltijden die worden opgediend in de scholen, de sociale restaurants en in de producten die in crèches worden gebruikt voor de maaltijden
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16 juni 22	Actie toegevoegd na de vraag van de participatieve burgerworkshop van 16 juni 22 met het oog op acties in schoolkantines en de samenstelling van de menu's op school

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal gevoerde acties tegen voedselverspilling. Aandeel maaltijden met duurzame of seizoens ingrediënten

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T1</i>	<i>Moestuinen en boomgaarden in de buurt</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Lokale productie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Steun aan het creëren van nieuwe collectieve moestuinen en boomgaarden in het hele grondgebied met name via de toekenning van een overeenkomst voor het innemen van gemeentepercelen (met name groene openbare ruimten) met duidelijke en homogene gebruiksvoorwaarden en met de technische ondersteuning van de gemeente bij de installatie (plaatsen en herstellen van de afsluiting, voorafgaande bodembewerking,...) en de goede werking ervan (levering van water en haksel)
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Sinds 2012 creatie van een tiental collectieve moestuinen en boomgaarden op de gemeentepercelen	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.2 Agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gebouwen en huisvesting, Onderhoud
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Wijkbeheer, Leefmilieu Brussel ("Burgerprojecten")
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1/2 VE "moestuinen voor burgers"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Financiële hulp beschikbaar voor bewonerscollectieven via de aanvraag van het regionaal project "Burgerprojecten "
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Versterken en harmoniseren van de steun bij het organiseren en de goede werking van collectieve moestuinen en boomgaarden, met technische steun van de dienst Onderhoud en de wijkregie. Versterkte follow-up op het terrein en goede toepassing van de bezettingsvoorwaarden
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Ter voorkoming van de indruk van “privatisering van gemeentelijke ruimten”, zo veel mogelijk toegang geven tot moestuinen, ten minste om er te wandelen en de teelten te ontdekken. Zorgen voor een duidelijke voor iedereen toegankelijke communicatie. Denken aan toegang voor minder mobiele mensen. Zorgen voor een rechtvaardige methode voor het selecteren van kandidaten om het hoofd te bieden aan de grote vraag zonder rivaliteit te creëren tussen de burgers.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Faciliteren van de toegang tot grond voor stadslandbouw. Aanmoedigen van de samenwerking van de publieke spelers voor de toegang tot collectieve moestuinen voor inwoners van de gemeente;

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal nieuwe collectieve moestuinen en boomgaarden binnen het grondgebied op gemeenteterreinen. Aantal nieuwe of bestaande collectieve projecten die technische steun kregen van de gemeente

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T2</i>	<i>Ondersteuning voor de landbouwtestzone Graines de Paysans in Vogelzang</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Lokale productie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Aanmoedigen van de begeleiding voor professionals uit de agro-ecologische en voedingssector in de landbouwtestruimte "Graines de Paysans" ingeplant in de site Vogelzang via met name het verder ter beschikking stellen van cultiveerbare gronden en lokalen in het Kattekasteel
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	In het kader van het EFRO-project BoerenBruxselPaysans uitgevoerd sinds 2015 heeft de gemeente 3 ha grond ter beschikking gesteld in Vogelzang voor de inplanting en ontwikkeling van de landbouwtestruimte "Graines de Paysans" en cofinanciert ze de restaura	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.2 Agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gebouwen en huisvesting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	vzw Le Début des Haricots
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Ter beschikking stellen van lokalen in het Kattekasteel (bureau, vergaderzaal, sanitair, conciërgewoning,...) aan de beheerder van de landbouwtestruimte (vzw Début des Haricots) met het oog op de gemakkelijke exploitatie en duurzaamheid van de landbouwtestruimte. Ter beschikking stellen van bijkomende gemeenteterreinen tussen de landbouwtestruimte en de Steiner-school met het oog op de ontwikkeling van de landbouwtestruimte
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Op termijn zorgen voor de toegang tot gronden, lokalen en kleine inrichtingen met het oog op waardige werkomstandigheden van deze landbouwers
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Eventueel aanmoedigen van de landbouwers onder het statuut van overheidsfunctionaris met een vast basisinkomen

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte van nieuwe gemeenteterreinen ter beschikking gesteld van de landbouwtestruimte

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T3</i>	<i>Een agro-ecologische en voedzame landbouw</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Lokale productie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Aanmoedigen van de installatie en verduurzaming van de professionele activiteiten in de agro-ecologische en voedingssector in het gemeentelijk grondgebied, met name door de terbeschikkingstelling van cultiveerbare gemeentegronden en het faciliteren van administratieve vergunningen en steun bij de transitie van traditionele boerderijen via netwerking met Leefmilieu Brussel en andere spelers.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	In het kader van het EFRO-project BoerenBruxselPaysans uitgevoerd sinds 2015 heeft de gemeente 3 ha grond ter beschikking gesteld in Neerpede voor professionele agro-ecologische en voedingsinstallaties

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.2 Agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gebouwen en huisvesting, Stedenbouwkundige vergunning
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel, vzw Terre-en-Vue
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van de samenwerkingen met de vzw Terre-en-Vue en het team van het OPN van Leefmilieu Brussel voor het identificeren van nieuwe gemeenteterreinen voor de installatie van nieuwe en ter beschikking stellen van professionele agro-ecologische en voedingsactiviteiten. Begeleiden van nieuwe landbouwers en verduidelijken van de te ondernemen administratieve stappen zoals het aanvragen van stedenbouwkundige vergunningen voor landbouwwitruitingen, zoals serres en beschuttingen. Overleggen met het OPN-team van Leefmilieu Brussel voor ondersteuning bij de begeleiding met het oog op de transitie van traditionele boerderijen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Behouden van de belangen en werkvoorwaarden van de exploitanten van traditionele boerderijen bij de transitie naar een agro-ecologische landbouw
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie want zeer belangrijk.

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte nieuwe terreinen op het grondgebied voor professionele agro-ecologische en voedingsactiviteiten. Aantal landbouwers begeleid voor het faciliteren van hun installaties of transitie

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T4</i>	<i>Lokale en duurzame voeding in de korte keten</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Consumptie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Ondersteuning bij de lokale verkoop van duurzame voedingsproducten in de korte keten via de winkel "Made In Anderlecht" en promotie van het regionale label GoodFood in horecazaken en collectieve restaurants op het grondgebied van Anderlecht.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Inrichting van de winkel "Made In Anderlecht" in het kader van het duurzaam wijkcontract "Biestebroek"	

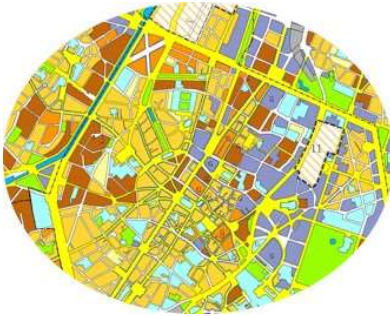
Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	14. De beschikbaarheid en toegankelijkheid van duurzaam voedsel uit een korte keten waarborgen op het hele grondgebied
Operationele doelstellingen	14.1 De beschikbaarheid en toegankelijkheid van duurzaam voedsel uit een korte keten waarborgen op het hele grondgebied
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Dienst Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling Communicatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Horeca ID53 Cosmos Horeca BePro Euclides
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Lancering van de winkel voor de korte keten "Made in Anderlecht" met oriëntatie van het aanbod verkochte producten grotendeels naar de verkoop van lokale voedings- en andere producten. Promoten van het label Good Food in het kader van ontmoetingen en netwerking met bedrijven en organisatie voor socioprofessionele inschakeling Horeca (ID53, Cosmos, Horeca BePro) Samenwerken met Leefmilieu Brussel voor het organiseren van specifieke acties voor het promoten van het label Good Food bij de Anderlechtse spelers, met name in de eerste plaats collectieve kantines (ziekenhuizen, bedrijven en instituten). Daarna aanwerven van een halftijdse werknemer voor een nauwe opvolging wanneer de eerste fasen zijn afgerond
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanmoedigen van de financiële toegankelijkheid tot lokale en duurzame producten om zo veel mogelijk mensen toegang te geven tot deze producten en aanpassen van de communicatie aan de digitale kloof en de taalbarrière. Aandacht besteden aan onverkochte zaken en restanten: een platform creëren als "too good to go".
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	De sociale rechtvaardigheid op dit niveau niet vergeten: zorgen voor een correct loon voor de producenten met tegelijk gemakkelijke toegang tot gezonde en duurzame voeding voor de consumenten. Zorgen voor een vast loon voor alle landbouwers, bijvoorbeeld door hen aan te werven met het statuut van overheidsfunctionaris

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Verhouding lokale voedingsproducten in het aanbod. (jaarlijkse omzet van de winkel Made in Anderlecht). Aantal horecazaken en collectieve restaurants die het regionale label GoodFood hebben.

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T5</i>	<i>Behoud van de gemeentelijke terrein geschikt voor de landbouw</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Lokale productie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	De herziening van het PRAS begeleiden met het oog op het behoud van bouwgronden die eigendom zijn van de gemeente, maar nog niet bebouwd zijn en geschikt zijn voor de landbouw.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.1 De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Dienst Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Dienst Stedelijke ontwikkeling & Gebouwen en huisvesting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Perspective
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	In het kader van de herziening van het lopende GBP, voorstel tot verandering van de bestemming van bepaalde gemeenteterreinen in Vogelzang of in Neerpede met het oog op een landbouwzone of een groene zone van de gronden die nu bebouwd kunnen worden maar waarvan de verstedelijking niet gepast wordt geacht gezien het klimaat, met tegelijk identificeren van coherente compensatiemiddelen op andere gemeenteterreinen op het grondgebied.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Benadrukken van het feit dat het behoud van landbouwgronden en het voorzien van huisvesting wel compatibel zijn met duurzamere vastgoed- en stedelijke oplossingen voor het bouwen van woningen, zoals renovatie, herinrichting van lege ruimten en reconversie van stedelijke braaklanden.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Extreem belangrijke actie want goede grond waarop wordt gebouwd is verloren! Gunstig advies voor deze actie want het behouden van onbebouwde grond laat toe groene eilanden te creëren in de stad en de mensen te sensibiliseren voor de natuur

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte van de gemeenteterreinen gered van verstedelijking door een verandering van het GBP

Datum van actualisering: maart 2023

<i>Actie n° 3.T6</i>	<i>Publieke individuele moestuinen</i>	
	Thematiek	VOEDING
	Onderthematiek	Lokale productie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Verhoging van het aantal percelen voor individuele moestuinen ter beschikking gesteld door de overheid op het grondgebied en verbetering van de werking van de gemeentelijke moestuinen
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Twee gemeentesites met individuele moestuinen, James Ensor en Ecole des Trèfles, met 25 percelen elk voorzien van een berghok

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.2 Agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1/2 VE "moestuinen voor burgers"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Transversaal en participatief nadenken over de verbetering van de bezettingsvoorwaarden voor de gemeentelijke individuele moestuinen en deze toepassen met het oog op een optimaal gebruik ervan. Voortzetten van de samenwerking met Leefmilieu Brussel voor de inrichting van regionale moestuinen op de gemeentelijke Zuun-gronden en in het Duivenmelkerspark. Zoeken van gemeentegronden die geschikt zijn voor nieuwe individuele ingerichte percelen met het oog op een beter kwaliteitsaanbod op het grondgebied
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Integreren van moestuinpercelen die toegankelijk zijn voor minder mobiele mensen Meer collectieve percelen als de individuele percelen spanningen veroorzaken Begeleiden en omkaderen van de moestuingebruikers
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Faciliteren van de toegang tot grond voor stadslandbouw. Opnieuw starten met de arbeiderstuintjes

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal nieuwe individuele moestuinpercelen ter beschikking gesteld op het grondgebied. Aantal personen van de gemeentelijke wachtlijst dat een perceel in gebruik heeft gekregen

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 3.T7</i>		<i>Fruitbomen in de openbare ruimte</i>	
	Thematiek	VOEDING	
	Onderthematiek	Lokale productie	
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied	
	Actietype	Mitigatie	
	Beschrijving	Aanplanten van fruitbomen bij het vernieuwen van bomen in parken en openbare ruimten, rekening houdende met de gebruiksregels (impact op het parkeren op de weg bijvoorbeeld) en het oogsten met de inwoners (wijkcomités).	
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Aanplantingsplan in het kader van het GPNO Aanplantingsplannen in Scherdemaal gerealiseerd door Euroscant Jardin Demosthène	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Operationele doelstellingen	13.2 Agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Inrichting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel Centrum voor stedelijke ecologieULB ULG-GBX Wijkcomités
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties – luik GoodFood

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Voortzetten van de integratie van fruitbomen in het plan voor de heraanplanting van het Scherdemaalpark in 2023. Ontmoeting met collectieven die al actief zijn in Brussel (bijv. Jardin Demosthène) of elders voor inspiratie en delen. Identificeren van collectieven die al geïnteresseerd zijn op het grondgebied van Anderlecht. Uitvoeren van pilootprojecten. Voorzien van opleidingen /informatiesessies voor het onderhoud van de bomen en het oogsten.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Sensibiliseren en informeren over het duurzaam beheren van bomen en plukken met respect voor de bomen De projecten goed uitwerken in functie van lokale specifieke kenmerken en steunen op pilootervaringen.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal nieuwe projecten met fruitbomen op het grondgebied. Aantal fruitbomen geplant op het grondgebied in de openbare ruimte

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 4.A1</i>	<i>Veralgemening van duurzame aankopen</i>	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Aankopen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Continue versterking van de milieubepalingen in overheidsopdrachten met name met het oog op het veralgemenen van de aankoop van leveringen met lagere koolstofafdruk en bevoordelen van leveringen voor meervoudig gebruik en installaties en materialen voor hergebruik
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Al meer dan 10 jaar worden milieubepalingen opgenomen in de gemeentelijke overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten worden gezien als een voorbeeld op regionaal vlak

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	20. De uitstoot door de aankoop van goederen en diensten tegen 2030 met 50% verminderen (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	20.2 De koolstofvoetafdruk van aankopen verminderen (-30%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Overheidsopdrachten
Interne partner(s)	Aankoopcentrale, Duurzame ontwikkeling, Gebouwen en huisvesting,
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Help-desk Duurzame overheidsopdrachten van Leefmilieu Brussel
Starttermijn	
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Betere integratie van milieubepalingen in de overheidsopdrachten via de transversale werkgroep "duurzame overheidsopdrachten", door monitoring van de al geïntegreerde bepalingen en toevoegen of versterken van de milieubepalingen, met voorrang voor milieulabels die een lage koolstofvoetafdruk aantonen. Continu verbeteren van de competenties "milieubepalingen" van de gemeentelijke medewerkers die betrokken zijn bij de aankopen, met name via deelname aan opleidingen "Duurzame aankopen" door Leefmilieu Brussel. Benadrukken van al gerealiseerde duurzame aankopen door de administratie, zowel intern als bij de burgers en andere lokale spelers
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal overheidsopdrachten met milieubepalingen erin opgenomen. Aantal dagen opleiding en uitwisseling rond duurzame aankopen

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.A2	Audit en Monitoring van afval	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Identificatie en kwantificatie van de verschillende soorten afval geproduceerd door de activiteiten van de administratie, optimalisering van de sortering en valorisatie, en toepassen van een evaluatietool voor de verschillende hoeveelheden en soorten afval verzameld in de gemeentegebouwen, in samenwerking met de erkende onderneming die het afval ophaalt.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Proces voor het opleggen van “continu verbeterend” afval sorteren

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	18. De afvalproductie van het gemeentebestuur evalueren en controleren. 19. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en bioafval op het grondgebied opwaarderen
Operationele doelstellingen	18.1 De afvalproductie van het gemeentebestuur evalueren en controleren. 19.1 Het aandeel restafval (witte zakken) verminderen (-70%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Algemeen secretariaat (econoomaat, logistiek) Gebouwen en huisvesting Onderhoud Onderwijs Crèches Evenementen
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Net Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het afvoeren van afval verzameld in de gemeentegebouwen
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Hulpbronnen & Afval

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van nieuwe vrijwilligers voor het EcoTeam ALIM&Ressources met indien mogelijk mobiliseren van sleutelprofielen voor deze actie. Uitvoeren van een audit inzake het door de administratie geproduceerde afval via bijv. enquêtes bij de diensten. Uitwerken van een actieplan voor het optimaliseren van sorteer- en valorisatienetwerken voor het afval van de administratie
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Vooraf nuttig om daarna te voeren acties te identificeren

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Percentage gemeentelijke gebouwen dat een "afval-diagnose" heeft ondergaan. Percentage gemeentelijke gebouwen waarin de sorteer- en terugwinningssystemen zijn geoptimaliseerd.
-------------------------------	--

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.A3	Circulaire gemeentewerven Gebouwen en Openbare ruimtes	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Stimuleren van de circulariteit bij overheidsopdrachten voor renovatiewerken van de gebouwen via een inventaris van de herbruikbare hulpmiddelen voor de renovatie; met invoering van circulariteit in de lastenboeken voor renovatie als toekenningscriterium; met een beroep op derden voor het beheer van herbruikbare middelen zoals ROTOR vzw.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Intentie vermeld in de bestekken	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	20. De uitstoot door de aankoop van goederen en diensten tegen 2030 met 50% verminderen (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	20.1 Het volume van de aankopen (voorraden) verminderen door hergebruik en het gebruik van diensteneconomie (-30%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en woningen Openbare werken Inrichting
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling overheidsopdrachten
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Systematiseren en formaliseren van de al lopende stappen. Herbekijken van de type lastenboeken en opnemen van standaardbepalingen. Een stand van zaken opmaken van de bestaande oplossingen en een technische controle uitvoeren van de oplossingen op de markt
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Evolutie van de hoeveelheden van papieraankopen
-------------------------------	---

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.A4	Stimuleren van intern hergebruik -Upcycling	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Opstellen en bijhouden van een lijst van herbruikbaar gemeentelijk materiaal en inrichtingen beschikbaar voor de verschillende diensten van de administratie (bureaumeubelen, kleine installaties enz.)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	20. De uitstoot door de aankoop van goederen en diensten tegen 2030 met 50% verminderen (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	20.1 Het volume van de aankopen (voorraden) verminderen door hergebruik en het gebruik van diensteneconomie (-30%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Economaat
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling, Aankoopcentrale, Onderwijslogistiek Gebouwen en huisvesting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	My Troc?
Starttermijn	6 maanden - 1jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE gedurende 6 maanden
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor de aankoop van nieuwe installaties
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Hulpbronnen & Afval

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Antwoorden op een projectoproep voor het bekomen van een financiering. Externe partners vinden en elders goede praktijken gaan bekijken. Oplijsten van lokalen, van materiaal (bureau, kleding, tools) volgens een te bepalen logistiek OF een centrale opslag vinden (weinig waarschijnlijk). Definiëren van de behoeften aan uitrustingen per type werkpost (materiaalkits volgens type bureauwerk, telewerk, onderhoud, onderwijs, leerlingen)
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Zeer gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Categorie en aantal materialen in de inventaris voor hergebruik.

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 4.A5</i>	<i>Verantwoordelijke documentbeheer</i>	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Aankopen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Begeleiding van de gemeentediensten voor het elektronisch beheer van documenten en sensibilisering voor het verantwoord gebruik van computers
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	20. De uitstoot door de aankoop van goederen en diensten tegen 2030 met 50% verminderen (ten opzichte van 2018).
Operationele doelstellingen	20.1 Het volume van de aankopen (voorraden) verminderen door hergebruik en het gebruik van diensteneconomie (-30%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	IT
Interne partner(s)	Ondersteuning en Strategie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor de aankoop van verbruiksgoederen en transport van documenten
Potentiële financiering of subsidie	

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Opstellen van sensibiliseringsmateriaal inzake het gebruik van papier en gebruik van digitale middelen voor het MT. Daarna identificeren van de belangrijkste stroom documenten binnen de administratie en herbekijken van hun werking samen met de diensten. Definiëren van een voorstel inzake de beheerstrategie voor documenten binnen de administratie met Ondersteuning en Strategie. Instellen van een actieplan door IT en de betrokken diensten.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Evolutie van de hoeveelheden van papieraankopen

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.T1	Recycling "Recup 1070"	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Uitvoering van een geïntegreerde werkingsstudie en toepassen van een kringloopcentrum met aan huis ophalen van herbruikbare voorwerpen en groot afval, alsook een of meer verkooppunten met matige prijzen voor herbruikbare voorwerpen en inrichtingen en vrijwillig selecteren ter plaatse
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Installatie van gemeentelijke Mini-Recyparks regelmatig georganiseerd op de 15 sites verdeeld over het gemeentelijke grondgebied

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	17. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en de lokale actoren, waaronder de burgers, aanmoedigen om voor zero waste te gaan
Operationele doelstellingen	17.2 Stimuleren van circulair grondstoffen- en bouwafval beheer.
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Onderhoud
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€. Regionale subsidie van 150K€ toegekend in 2021 door Leefmilieu Brussel voor lancering van het project in 2022-2023
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het afvoeren van clandestien gestort afval in de openbare ruimte (reële kosten ongeveer XX / jaar)
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Hulpbronnen & Afval

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Uitvoeren van een werkingsstudie met het oog op het bepalen van de praktische modaliteiten voor een recycling aangepast aan de gemeentelijke context in overleg met de lokale en regionale spelers. Nemen van de vereiste stappen voor deze recyclingdienst in functie van de conclusies van de studie (overheidsopdracht voorbehouden aan de sociale economie of andere)
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aandacht besteden aan communicatie en informatie zodat iedereen goed op de hoogte is van deze nieuwe dienst.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Verandering voorzien van het concept "recycling" in een "geefwinkel" met regelmatig ophalen een keer per maand. Uitwerken van een mobiele geefwinkel die zich verplaatst in elke wijk. Dynamiseren en verhogen van het aanbod in het Repair Café !

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal inwoners van Anderlecht dat gebruik maakt van de diensten van kringloopcentrum. Hoeveelheid verzameld afval via de recycling diensten. Hoeveelheid voorwerpen die via het kringloopcentrum een nieuw leven hebben gevonden

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.T2	Gemeentelijk bioafval en composteren	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Creëren van maximaal 5 hybride "bedrijfscomposten" voor gedecentraliseerd composteren van afval van groene ruimten en organisch afval van enkele gemeentelijke crèches (cf. bedrijfscompost). Creëren van een mesocompost om het exporteren van gemeentelijk groen afval naar Brussel Compost te beperken.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Project Carbone (ULB/CEU) Studieproject inzake biologisch afval in de gemeente	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	19. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en bioafval op het grondgebied opwaarderen
Operationele doelstellingen	19.1 Het aandeel restafval (witte zakken) verminderen (-70%) 19.2 90% van bioafval op het grondgebied opwaarderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling Kinderdagverblijven Onderhoud Stedenbouwkundige vergunning Stedenbouwkundige vergunning
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Worms Orizome Project Koolstof(ULB/CEU) Leefmilieu Brussel
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "technisch beheerder", gesubsidieerd in 2023 en 2024 door Leefmilieu Brussel
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	Kosten voor de inrichting van de sites mesocompost (afsluiting, toegang) en de aankoop en het onderhoud van een omkeermachine. Gedeeltelijk gedekt door de subsidie van LB toegekend voor start begin 2023. Eigen fondsen toe te voegen: 15keur (10% van de su
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het verzamelen en afvoeren van biologisch afval van het onderhoud van de gemeentelijke groene ruimten
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Hulpbronnen & Afval

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Starten van het project met de beschikbare middelen. Identificeren van de behoeften van de crèches. Betrekken van de technische beheerder. Oprichten van een technische werkgroep en een stuurcomité. Identificeren van de sites en aanvragen van de vergunningen. Opstellen van de lastenboeken
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal geïnstalleerde bedrijfscompostsites. Oppervlakte gebruikt voor mesocompost. Vermindering van de tonnage groen afval afgevoerd naar Brussel Compost

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 4.T3</i>	<i>Het juiste afval op de juiste plek</i>	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Samenwerking met Net Brussel met het oog op de betere sensibilisering van de burgers en meer bepaald nieuwe bewoners en andere lokale spelers (winkels, horeca, bedrijven,...) voor het naleven van de sorteerregels en het gebruik van de verschillende verwerkingsnetten voor afval, meer bepaald voor de fractie plastic afval die onlangs werd toegelaten in de blauwe zak/container en opleggen van het sorteren van organisch afval + Meer sorteerbakken op de openbare weg
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Promotiecampagne van Net Brussel Project On the Go met twee testen in de buurt van Shopping Westland en van Vogelenzang	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	17. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en de lokale actoren, waaronder de burgers, aanmoedigen om voor zero waste te gaan
Operationele doelstellingen	17.1 Het aandeel restafval (witte zakken) verminderen (-25%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Openbare werken Communicatie Economie Duurzame ontwikkeling Anderlecht Info
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Net Brussel Wikhuizen
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het verzamelen en afvoeren van clandestien gestort afval in de openbare ruimte
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Net Brussel

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Plaatsen van sorteerbakken in de openbare ruimte op bepaalde "Test"-plekken, samen met een duidelijke signaalborden, organiseren van selectief ophalen en valoriseren door de dienst Onderhoud van deze sorteerbakken en evalueren van de sorteerkwaliteit. Overleg met Net Brussel over het identificeren van sensibiliseringsacties op het gemeentelijke grondgebied naar de burgers toe, zoals mededelingen via de gemeentelijke kanalen (met name het gemeenteblad) en een stand in de openbare ruimte tijdens gemeentelijke of wijk evenementen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Voorzien van voor iedereen toegankelijke sensibiliseringsacties (weinig kennis van de nationale talen, digitale kloof, economisch en niet alleen ecologisch belang enz.). Rekening houden met de werkvoorwaarden van de werknemers van de diensten voor het ophalen van sorteerbakken in de openbare ruimte
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Sorteerbakken plaatsen in de openbare ruimte. Informeren dat het beste afval dat is wat niet wordt geproduceerd.

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal vuilbakken voor selectief sorteren in de openbare ruimte. Aantal communicatieacties gevoerd in samenwerking met Net Brussel voor een betere kwaliteit en optimalisering van selectief sorteren

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 4.T4</i>	<i>Wijkcompost in de buurt</i>	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Veralgemeend aanmoedigen van het composteren en ondersteuning van nieuwe compostsites voor burgers van de wijk in het hele grondgebied met name door het toekennen van een overeenkomst voor het gebruiken van gemeentelijke percelen met duidelijke en homogene gebruiksvoorwaarden en technische ondersteuning van de gemeente bij de installatie van compostsites (plaatsen en herstellen van de afsluiting) en de goede werking ervan (levering van haksel) + netwerking van de gebruikers en andere geïnteresseerde burgers.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Sinds 2012 inrichting van een tiental collectie compostzones op de gemeentelijke percelen

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	17. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en de lokale actoren, waaronder de burgers, aanmoedigen om voor zero waste te gaan
Operationele doelstellingen	17.1 Het aandeel restafval (witte zakken) verminderen (-25%)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Onderhoud
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	vzw Worms Leefmilieu Brussel ("Burgerprojecten")
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Versterken en harmoniseren van de steun bij het creëren en de goede werking van de collectieve compostsites, met de technische ondersteuning van de dienst Onderhoud en de wijkregie. Overleg met Worms en de bestaande collectieve compostsites met het oog op een beter netwerk en ondersteuning voor nieuwe collectieve compostprojecten
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Betrekken van moeilijk te bereiken groepen bij de communicatie- en sensibiliseringsacties (digitale kloof, weinig kennis van de nationale talen, alleenstaanden, ...) Prioritair gericht op de bewoners van woningen zonder tui, terras noch balkon om te kunnen composteren
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Helpen, verbeteren en informatie geven met betrekking tot mogelijke samenwerkingen van de burgers. Informeren over het gebruik van een collectieve compost, voordelen en troeven, alsook praktische modaliteiten met de steun van de vzw WORMS

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 4.T5	Koolstofdoos (bladkorven)	
	Thematiek	HULPBRONNEN
	Onderthematiek	Valorisatie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Installatie en controle van de goede werking van bladkorven in de gemeentelijke beboste groene ruimte met het oog op minder afvoer en herwaardering ter plaatse van bruine materie
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Installatie van koolstofdozen op de weg

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	19. Het aandeel restafval (witte zakken) sterk verminderen en bioafval op het grondgebied opwaarderen
Operationele doelstellingen	19.2 90% van bioafval op het grondgebied opwaarderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Inrichting
Interne partner(s)	Onderhoud (Andreana)
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het verzamelen en afvoeren van dode bladeren uit de openbare ruimte
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Hulpbronnen & Afval

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Starten met het installeren van koolstofdozen in het Park Astrid. Op basis van de ervaring met het Park Astrid, deze dozen ook in de andere parken zetten. Opstellen van een planning voor de installatie
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal koolstofdozen geïnstalleerd. Vermindering van de tonnage groen afval afgevoerd naar Brussel Compost

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.A1</i>	<i>Duurzame gemeentegebouwen</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Verdere integratie bij renovatiewerken in de gemeentegebouwen van inrichtingen voor aanpassing aan de klimaatverandering: opvangen en hergebruiken van regenwater, groendaken, fauna en flora in de gebouwen en de omgeving ervan enz..
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Gebouwen en biodiversiteit in de gemeentelijke gebouwen lopende tijdens de renovaties

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	24. Efficiënt gebruik van water (drinkbaar en niet-drankbaar) zodat we om kunnen gaan met waterschaarste 25. De overstromingsrisico's verminderen
Operationele doelstellingen	24.1 Efficiënt gebruik van water (drinkbaar en niet-drankbaar) zodat we om kunnen gaan met waterschaarste 25.2 De ondoorlaatbaarheid van het grondgebied te beperken en de gevolgen daarvan op het gebied van overstromingen te verminderen,
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en woningen
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling, Inrichting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	zie 1.A1
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	zie 1.A1
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	ja: vermindering van de kosten voor het verbruik van leidingwater
Potentiële financiering of subsidie	Zie 1.A1

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Pilootervaring in het kader van het project Bati & Biodiversité gestuurd door Duurzame ontwikkeling. Deze actie zal uitgevoerd worden in het kader van de globale renovaties van actie A1.8-Neutraliteit van de gemeentegebouwen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Deblokkeren van het budget voor het ontharden van de speelplaatsen van scholen, zich baserend op de regionale projectoproep "Opération Ré-Creation"

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal gebouwen met opvanginstallaties voor water, voorzieningen voor biodiversiteit enz.

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 5.T1	Absorberende groene ruimtes	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Openbare ruimtes
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	In de verschillende gemeenteparken inrichten van geïntegreerde landschapselementen voor het opvangen, opslaan en infiltreren of afvoeren in het oppervlaktewater van al het regenwater opgevangen in elk park maar ook op wegen en doordringbare ruimten in de buurt van parken (vb.: drasland)
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Project inzake de herinrichting van groene ruimten en wegen van Peterbos in het kader van DWC Peterbos Astridpark, Horseball, Shakespeare, Scheutveld- overdenking bezig in het kader van Brussel Open Ruimte

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	25. De overstromingsrisico's verminderen
Operationele doelstellingen	25.1 Waterabsorptiecapaciteit van het blauwe en groene netwerk en van de openbare ruimten te versterken 25.2 De ondoorlaatbaarheid van het grondgebied te beperken en de gevolgen daarvan op het gebied van overstromingen te verminderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Inrichting
Interne partner(s)	Stedelijke renovatie, Stedelijke ontwikkeling, Openbare werken, Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Referent water" binnen de dienst Inrichting
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€ voor de technische studies van elke. 100K€-1M€ voor de herinrichting van elke site
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Uitvoeren van de technische studie voor het lokale beheer van regenwater in de groene ruimten van Peterbos in het kader van het Duurzame Wijkcontract en integratie van de vereiste inrichtingen in het globale herinrichtingsproject voor de openbare ruimte
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte nieuwe voorzieningen voor de infiltratie van regenwater in de groene ruimten
-------------------------------	--

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.T2</i>	<i>Identificatie en preventief beheer van de overstromingsgevoelige zones</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Openbare ruimtes
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Identificatie van zones met overstromingsrisico op het niveau van gebouwen en infrastructuur op basis van de beschikbare kaarten en de reële historiek van overstromingen en in deze zones organiseren van preventieve acties in het domein van onderhoud van de openbare ruimte.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Kaarten beschikbaar op basis van diagnostische studies van het GPNO en het klimaatplan

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	25. De overstromingsrisico's verminderen
Operationele doelstellingen	25.1 Waterabsorptiecapaciteit van het blauwe en groene netwerk en van de openbare ruimten te versterken
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Openbare werken
Interne partner(s)	Onderhoud inrichting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE " Referent water" binnen de dienst Inrichting
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren op basis van de risicokaarten van Leefmilieu Brussel van de gebouwen en infrastructuren die mogelijk bloot staan aan overstromingen bij de SRC van het hydrografisch net of overlopen van de rioleringen en opstellen van een historiek van de reële bedreigingen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.T3</i>	<i>Infiltrerende openbare ruimtes</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Openbare ruimtes
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Inrichten van wegen, voetpaden en andere elementen van de openbare ruimte met het oog op de betere infiltratie van het regenwater opgevangen in deze ruimtes voor gebruik van (semi)doordringbare bedekking, het inrichten van zones voor opvang, opslag en infiltratie en/of afvoer van oppervlakte water met voorkeur voor beplante infiltrerende draslanden om zo het lokale groene net te versterken
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Verwijderen van de straatkolken in de Neerpedestraat in het landelijk weggedeelte bij de herinrichting tussen 2019 en 2021	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	25. De overstromingsrisico's verminderen
Operationele doelstellingen	25.1 Waterabsorptiecapaciteit van het blauwe en groene netwerk en van de openbare ruimtes te versterken 25.2 De ondoorlaatbaarheid van het grondgebied te beperken en de gevolgen daarvan op het gebied van overstromingen te verminderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	4,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Openbare werken
Interne partner(s)	Stedelijke renovatie, Stedelijke ontwikkeling, Openbare werken, Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE "Referent water" binnen de dienst Inrichting
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€ voor de technische studies van elke. 100K€-1M€ voor de herinrichting van elke site
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Uitvoeren van een studie voor het lokale beheer van regenwater in de wijk Bizet in het kader van het Duurzame Wijkcontract en integratie van de vereiste inrichtingen in het globale herinrichtingsproject voor de openbare ruimte. Uitwerken en toepassen van een herinrichtingsproject voor de square Jonas met inbegrip van het creëren van doorlaatbare zones en gezellige ruimten.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Het ontharden van de openbare ruimten koppelen aan beplantingen om warmte-eilanden te vermijden op het niveau van deze gemineraliseerde ruimten in de zomer. Gunstig advies voor deze actie +

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte nieuwe voorzieningen voor de infiltratie van regenwater in de openbare ruimten

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.T4</i>	<i>Groendaken</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Aanmoedigen tot het inrichten van intensieve groendaken bij zware renovatie of bij de bouw van gebouwen en extensieve groendaken bij lichtere renovatie, voor absorptie en verdamping van een deel van het opvangen regenwater en een betere thermische isolatie
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	25. De overstromingsrisico's verminderen 29. Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk thermisch comfort in de zomerperiode tegen te gaan, met name door de bestrijding van hitte-eilanden
Operationele doelstellingen	25.2 De ondoorlaatbaarheid van het grondgebied te beperken en de gevolgen daarvan op het gebied van overstromingen te verminderen 29.1 Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk thermisch comfort in de zomerperiode tegen t
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Stedenbouwkundige vergunning
Interne partner(s)	Stedelijke ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel (Renovatiepremies)
Starttermijn	
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE " Referent water" binnen de dienst Inrichting
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van bestaande goede praktijken op het gemeentelijk grondgebied inzake groendaken, alsook de bestaande financiële hulp op het regionale niveau zoals renovatiepremies. Valorisatie van de lokale goede praktijken en hulp via de communicatiekanalen van de gemeente, met name het gemeenteblad en de website
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanmoedigen van het aanvragen van regionale premies voor kleine eigenaren die niet de budgettaire middelen hebben voor de meerkosten van een groendak
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Groendaken verplichten voor alle bouwvergunningen voor appartementen!

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal communicatieacties voor het stimuleren van groendaken

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.T5</i>	<i>Uitzicht doorlaatbare gebouwen</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Aanmoedigen van de inrichting van doordringbare en semi-doordringbare oppervlakten in de buurt van gebouwen zoals op privéwegen en ruimten voor privéverkeer, in parkeerzones, terrassen, met versterking van de biodiversiteit en betere retentie en infiltratie van het regenwater
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	25. De overstromingsrisico's verminderen
Operationele doelstellingen	25.2 De ondoorlaatbaarheid van het grondgebied te beperken en de gevolgen daarvan op het gebied van overstromingen te verminderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Stedenbouwkundige vergunning
Interne partner(s)	Stedelijke ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel (Primes Révolution)
Starttermijn	
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1 VE " Referent water" binnen de dienst Inrichting
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van bestaande goede praktijken op het gemeentelijk grondgebied inzake het inrichten van de directe omgeving, alsook de bestaande financiële hulp op het regionale niveau zoals renovatiepremies. Valorisatie van de lokale goede praktijken en hulp via de communicatiekanalen van de gemeente, met name het gemeenteblad en de website
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Werken aan de communicatie: sensibiliseren, verduidelijken, zin geven, illustreren. Voor de burgers ter beschikking stellen (en promoten) van een catalogus met goede praktijken en gepaste materialen.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal communicatieacties voor het stimuleren van het opvangen en gebruiken van regenwater

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 5.T6</i>	<i>Regenwater, een te gebruiken bron</i>	
	Thematiek	WATER
	Onderthematiek	Gebouwen
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Aanmoedigen van de renovatie en installatie van regenwaterputten en het gebruik van regenwater in de gebouwen (wc, wasmachines,...), voor het onderhoud van tuinen en groene ruimten, voor de stedelijke landbouw of voor Car Wash.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	24. Efficiënt gebruik van water (drinkbaar en niet-drankbaar) zodat we om kunnen gaan met waterschaarste
Operationele doelstellingen	24.1 Efficiënt gebruik van water (drinkbaar en niet-drankbaar) zodat we om kunnen gaan met waterschaarste
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Communicatie, Milieuvergunning, Stedenbouwkundige vergunning
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel (Renovatiepremies)
Starttermijn	
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van bestaande goede praktijken op het gemeentelijk grondgebied inzake het gebruik van regenwater, alsook de bestaande financiële hulp op het regionale niveau zoals renovatiepremies. Valorisatie van de lokale goede praktijken en hulp via de communicatiekanalen van de gemeente, met name het gemeenteblad en de website
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Gunstig advies voor deze actie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal communicatieacties voor het stimuleren van het opvangen en gebruiken van regenwater

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.A1</i>	<i>Biodiversiteit rond de gemeentebouwen</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Biodiversiteit
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Ontwikkelen van de biodiversiteit in de buurt van de gemeentebouwen beginnend met enkele pilotacties via het project Bati & Biodiversité
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Project met subsidie Bati & Biodiversité toe te passen via een te starten en uit te voeren haalbaarheidsstudie in 2023

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	27. Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei 28. De oppervlakte en diversiteit van openbare en particuliere groene ruimten vergrot
Operationele doelstellingen	27.1 Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei 28.1 De oppervlakte en diversiteit van openbare en particuliere groene ruimten vergro
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	1
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Gebouwen en huisvesting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	40.000€ gesubsidieerd door Leefmilieu Brussel in het kader van de aanvraag van het project 2021 "Klimaatacties "
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Herdefiniëren van het lastenboek in verhouding tot het beschikbare budget. Bijeenbrengen van de interne werkgroep. Analyses door een studiebureau en toepassen van de inrichtingen. Opnemen van deze fase in de volgende gemeentelijke werven
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Aantal ingerichte en/of geanalyseerde gebouwen
-------------------------------	--

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 6.T1	<i>Behoud van de landelijke ruimtes ten westen van Anderlecht: Neerpede, Vogelzang, Meylemeersch, Zuun</i>	
<p>Bienvenue à Neerpede Bruxelles est dans le pré</p> <p>Welkom in Neerpede Een stukje platteland in Brussel</p>	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Samenwerken met Leefmilieu Brussel en andere lokale en regionale spelers voor het operationele plan Neerpede en een dynamiek voor behoud en sociale en ecologische valorisatie van het "Land van Neerpede"
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	lopende

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	13. De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden en agro-ecologische activiteiten op het grondgebied, die zorgen voor de voeding van de Brusselse bevolking, aanmoedigen 27. Zeldzame of regionaal bedreigde
Operationele doelstellingen	13.1 De oppervlakte van de gronden die actueel voor landbouw zijn bestemd (volgens het GBP) behouden 27.1 Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	vzw Maison verte et bleue
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Beantwoorden en/of doorsturen naar de bevoegde gemeentediensten van de vragen van Leefmilieu Brussel met het oog op het operationele actieplan Neerpede. Behouden en/of toepassen van bepaalde acties in verband met het behoud van het "Land van Neerpede".
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte van de landelijke ruimten met een beschermstatuut, gebruik voor duurzame landbouw, gebruik met het oog op een betere biodiversiteit, voor opvoeding inzake natuur en/of duurzame voeding.
-------------------------------	---

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.T2</i>	<i>Nieuwe groene openbare ruimtes</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Samenwerken met de overheden en privéspelers voor het inrichten van nieuwe voor het publiek toegankelijke groene ruimten in het kader van vastgoed- of stedelijke renovatieprojecten, bij voorkeur in wijken met weinig groene ruimten, zoals de wijk Kuregem met aanmoediging van inrichtingen en tools om in te spelen op de problemen van grondbelasting, goede buurschap en technisch beheer van de groene ruimten.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Ontwerp van inrichting van het park van de Kleine Zenne	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	28. De oppervlakte en diversiteit van openbare en particuliere groene ruimten vergroten, vooral in dichtbevolkte wijken 29. Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk thermisch comfort in de zomerperiode tegen te gaan, met
Operationele doelstellingen	28.1 De oppervlakte en diversiteit van openbare en particuliere groene ruimten vergroten, vooral in dichtbevolkte wijken 29.1 Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk thermisch comfort in de zomerperiode tegen te gaan, m
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Stadsontwikkeling
Interne partner(s)	Inrichting, Stedelijke renovatie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Gemeentelijke ondersteuning voor de concretisering van het regionaal project inzake het creëren van het Park van de Kleine Zenne. Identificeren van grondpotentieel voor het creëren van groene ruimten in wijken met achterstand
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Belangrijke actie want de ontwikkeling van groene ruimten draagt bij in de strijd tegen warmte-eilanden

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte van nieuwe groene ruimten in achtergestelde wijken

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.T3</i>	<i>Bescherming van zeldzame soorten en de biodiversiteit</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Identificatie van sites met zeldzame soorten, met ondersteuning van met name het participatieve platform "Observations.be" en maatregelen voor het behoud van deze soorten, zowel op het niveau van milieubeheer als ook bij de uitbreiding van beschermende perimeters, zoals natuurrezervaten in openbare of privéruimten
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Inrichting in 2019 van twee natuurgebieden op de gemeenteterreinen in Neerpede (Roselière de Neerpede + vallei Koevijver) + uitbreiding van het natuurgebied Vogelzang op de gemeenteterreinen

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	27. Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei
Operationele doelstellingen	27.1 Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	vzw Maison verte et bleue
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel Operationeel plan Neerpede- luik "Natuur")
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Samenwerken met Leefmilieu Brussel voor het uitbreiden van de perimeter van het natuurgebied Roselière de Neerpede op de terreinen van het OCMW van de Stad Brussel en op privégronden. Verdere steun voor de verenigingen die de 3 natuurgebieden beheren op het gemeentelijk grondgebied
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Bestaande recreatieve ruimten niet schrappen en voorrang geven aan natuurgebieden die toegankelijk blijven voor de wandelaars
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Bekendmaken van de al gevoerde acties voor de bescherming van zeldzame soorten

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal toegepaste maatregelen ten gunste van de biodiversiteit. Ecologische beheerde oppervlakten en/of met een beschermstatuut

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.T4</i>	<i>Meer biodiversiteit in de groene ruimtes</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Verdere versterking van het beheer voor een betere biodiversiteit binnen de gemeentelijke groene ruimtes via het creëren van natuurlijke of kunstmatige habitats (zoals nestkastjes en insectenhôtels), de strijd tegen invasieve soorten alsook de progressieve veralgemening van gedifferentieerd beheer in alle gemeentelijke groene ruimtes rekening met hun gebruik door de burgers. Aanmoedigen van de burgers en lokale spelers tot het ondernemen van acties ten gunste van de biodiversiteit via verschillende communicatiemiddelen.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Plan voor het ecologisch beheer van de begraafplaats sinds 2013 en integratie ervan in het "Natuurnetwerk"

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	26. Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen 27. Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei
Operationele doelstellingen	26.1 Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen 27.1 Zeldzame of regionaal bedreigde soorten en biotopen inventariseren en beschermen op het hele grondgebied, in het bijzonder in de Neerpedevallei en de Vogelzangvallei
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	1,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Duurzame ontwikkeling, Inrichting (GPNO), Kerkhofbeheer
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1VTE "Ecologische verbondenheid Groene ruimten"
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	Ja: vermindering van de kosten voor het beheer na het verminderen van het aantal snoeibeurten
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Toepassen van gedifferentieerde beheerplannen voor de 3 gemeentelijke groene ruimten in het kader van de update van het GPNO: park Busselenberg, park Scherdemaël Shakespaerelaan. Verdere verbetering van het gedifferentieerde beheer in de 3 gemeentelijke groene ruimten zoals opgenomen in "Natuurnet" van Natagora: begraafplaats, natuurtuin van het groene huis en zintuigentuin. Organiseren van communicatieacties in de op gedifferentieerde manier beheerde ruimten via de gemeentelijke kanalen en affiches ter plaatse, aanmoedigen van de burgers en lokale spelers met het oog op beheer dat gunstiger is voor de biodiversiteit
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Belang van de biodiversiteit, niet alleen op het niveau van de flora maar ook van de fauna

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Oppervlakte van de groene ruimten waarin nieuwe maatregelen ten gunste van de biodiversiteit worden toegepast Aantal communicatieacties voor een beheer van de groene ruimten ten gunste van de biodiversiteit

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.T5</i>	<i>Beter verbonden gemeentelijke groene ruimtes</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Aanplanten van inheemse soorten (hagen, bloembollen, vaste planten,...) en specifieke herinrichting voor een betere biodiversiteit en ecologische verbondenheid in de gemeentelijke parken en groene ruimtes, met ook verbetering van de andere functies (vb. moestuinen, infiltratie van water, spontane bloei,...) op basis van de lopende plannen voor de parken Shakespeaere en Scheutveld in het kader van het GPNO
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Beheerplan voor het GPNO Ecologisch netwerk (Grisard en Broeck)	

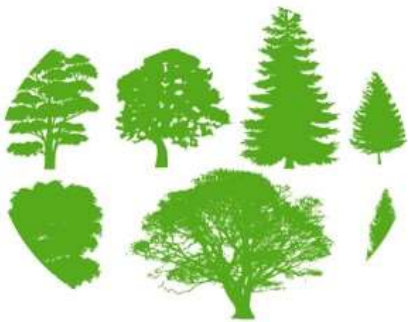
Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	26. Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen
Operationele doelstellingen	26.1 Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	1,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Inrichting
Interne partner(s)	Onderhoud Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel Brussel Mobiliteit De haven van Brussel
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1VTE ""Ecologische verbondenheid Groene ruimten""
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Versterken van de dienst inrichting met de aanwerving van een werknemer. Overnemen van de plannen van GPNO en uitvoeren van inrichtingsprojecten en aanplantingsplannen in nauwe samenwerking met de dienst onderhoud
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Belang van inheemse soorten voor het bevorderen van de biodiversiteit !

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal nieuwe projecten uitgevoerd in het kader van het groene net

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 6.T6	Monitoring en ontwikkeling van het bospatrimonium	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groene ruimte
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Verdere fytosanitaire inventarisering van bomen langs de gemeentelijke wegen, in parken en op andere gemeenteterreinen + opstellen van een beheerplan voor het bestaande patrimonium en de uitwerking daarvan.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Fytosanitaire studie bezig sinds 2016

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	28. De oppervlakte en diversiteit van openbare en particuliere groene ruimten vergroten, vooral in dichtbevolkte wijken 29. Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk thermisch comfort in de zomerperiode tegen te gaan, met
Operationele doelstellingen	28.2 De kwantiteit en kwaliteit van de biomassa van bomen verhogen door bij te dragen tot de gewestelijke doelstelling om 100.000 bomen te planten in het Brussels Gewest 29.1 Verbeteren van het thermisch comfort om de verslechtering van het stedelijk ther
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Onderhoud
Interne partner(s)	Inrichting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel Brussel Patrimonium Brussel Mobiliteit
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	30K€-100K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Aanwerven van bijkomend personeel voor het vellen en controleren van bomen. Verlengen van het externe onderhoudscontract. Updaten van de inventarisgegevens en van de fytosanitaire controle. Identificeren van preventieve inrichtingsacties met het oog op betere levensvoorwaarden voor de bomen (bij.: Cel Silva)
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Beter communiceren over de doelstellingen en voordelen van biodiversiteit, bijvoorbeeld bij het vellen en/of verplaatsen van bomen om gezondheidsredenen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	De bewoners duidelijk en pedagogisch uitleggen waarom het vellen van bepaalde bomen nodig is

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal geïnventariseerde bomen. Bestaan van een boombeheerplan. Aantal "gezonde" bomen op het grondgebied. Aantal "zieke" bomen op het grondgebied

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 6.T7</i>	<i>Zaaien en planten met de kinderen</i>	
	Thematiek	GROEN NETWERK EN BIODIVERSITEIT
	Onderthematiek	Groen netwerk
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Begeleiden van het creëren van ruimten voor biodiversiteit (bomen, pedagogische tuinen, groengevels, nestkastjes, moestuinen) in crèches en scholen met stimulering van de 5 zintuigen, om kinderen van jonge leeftijd te sensibiliseren voor het belang van biodiversiteit. Met bijzondere aandacht voor de verduurzaming van deze methode (materiaalonderhoud, grootte van de bomen, opleiding enz.) en met systematisch opleggen van biodiversiteit in nieuwe projecten.
Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Gebouwen en biodiversiteit in de gemeentelijke gebouwen lopende tijdens de renovaties	

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	26. Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen 32. Informeren, bewust maken en samenwerken met burgers en andere lokale actoren rond klimaatuitdagingen
Operationele doelstellingen	26.1 Versterken van het ecologisch netwerk door herverbindingsmaatregelen 32.1 Informeren, bewust maken en samenwerken met burgers en andere lokale actoren rond klimaatuitdagingen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	1
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Crèches Onderwijs Gebouwen en huisvesting Onderhoud Inrichting
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	Subsidie Leefmilieu Brussel Klimaatacties - Waterbeheer en ecologisch netwerk

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Oprichten van een werkgroep. Identificeren van mogelijke subsidies. Identificeren van kandidaat-projecten
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Rekening houden met het meerwerk voor het schoolpersoneel om gecultiveerde ruimten te onderhouden
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	De kinderen beheer van culturen leren. Zeer belangrijke opvoeding want bescherming wordt gestimuleerd door kennis. Investing op lange termijn. Deblokken van het budget voor het ontharden van de speelplaatsen van scholen zich baserend op de regionale projectoproep 'Opération Ré-Creation"

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal toegepaste projecten

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 7.T1</i>	<i>Versterking van het noodinterventieplan bij klimaatonzekerheden</i>	
	Thematiek	GEZONDHEID
	Onderthematiek	Securiteit
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Beter rekening houden met de klimaatwisselvalligheden en samenwerken met de verschillende lokale en regionale spelers bij het noodinterventieplan van de gemeente
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Noodinterventieplan

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	31. Ondersteunen van alle inwoners bij extreme gebeurtenissen om met name de zomersterfte en de gevolgen van overstromingen en stormen te beperken en de achteruitgang van de luchtkwaliteit aan te pakken
Operationele doelstellingen	31.1 Ondersteunen van alle inwoners bij extreme gebeurtenissen om met name de zomersterfte en de gevolgen van overstromingen en stormen te beperken en de achteruitgang van de luchtkwaliteit aan te pakken
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	5
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Gebouwen en woningen - Civiele bescherming
Interne partner(s)	Communicatie, Anderlecht info
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	lopende
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Oplijsten van de betrokken lokale en regionale spelers in antwoord op de klimaatrisico's (OCMW, brandweer, politie, rode kruis enz.). Identificeren van betere samenwerkingen gemeente-speler en versterken van de samenwerkingen tussen spelers. Betere coördinatie van het antwoord op gemeentelijke schaal en updaten van het noodplan. Definiëren of er bijkomende communicatie nodig is
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Een lijst opmaken van de mogelijke vrijwilligers voor deze stap per wijk

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 7.T2</i>	<i>Monitoring van de luchtkwaliteit</i>	
	Thematiek	GEZONDHEID
	Onderthematiek	LUCHT
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Samenwerken met Leefmilieu Brussel voor het inrichten van meetstations voor de luchtkwaliteit en deelname aan specifieke meetcampagnes zoals Curieuzenair
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Participatie van de gemeente aan de campagne Curieuzenair via de luchtanalyse in een tiental gemeentelijke sites

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	36. De aanbevolen waarden, van de Wereldgezondheidsorganisatie voor luchtkwaliteit, tegen 2030 of uiterlijk tegen 2035 bereiken.
Operationele doelstellingen	
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	1
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Overleg met Leefmilieu Brussel voor het identificeren van de behoefte aan nieuwe permanente meetstations. Ondersteunen van de gemeente bij het identificeren van de precieze site voor de inplanting van deze stations, met inbegrip van gemeentelijke sites. Deelnemen aan gerichte meetcampagnes en verspreiden van informatie via de gemeentelijke communicatiekanalen
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Aantal nieuwe meetstations op het grondgebied. Aantal gemeentelijke participaties aan gerichte meetcampagnes
-------------------------------	---

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 7.T3</i>		<i>Sensibilisering inzake de nefaste gevolgen van houtverbranding voor de luchtkwaliteit</i>	
	Thematiek	GEZONDHEID	
	Onderthematiek	Lucht	
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied	
	Actietype	Aanpassing	
	Beschrijving	Een sensibiliseringscampagne bij de burgers en de horeca (met name koken op houtvuren) over de gevolgen van houtverbranding op de kwaliteit van de lucht binnen en buiten.	
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt		

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	36. De aanbevolen waarden, van de Wereldgezondheidsorganisatie voor luchtkwaliteit, tegen 2030 of uiterlijk tegen 2035 bereiken.
Operationele doelstellingen	36.2 De luchtvervuiling verbonden aan houtverbranding in gebouwen, verminderen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	2,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Participatiehuis, Economie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	<5K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Verzamelen van de beschikbare informatie over de impact van houtverbranding op de luchtkwaliteit. Identificeren van de belangrijkste activiteiten op het gemeentelijk grondgebied. Organiseren en toepassen van een communicatiecampagne in functie van de verschillende doelpublieken
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Organiseren van sensibiliseringsacties met het oog op de digitale kloof en de taalbarrière
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal georganiseerde communicatiecampagnes

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 8.A1</i>	<i>Gemeentebeslissingen coherent met het Klimaatplan</i>	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	Governance
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Dagelijkse zorg voor de samenhang met het klimaatplan van de beslissingen genomen door het college van burgemeester en schepenen, en in het directiecomité
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	35. Het gemeentelijk klimaatbeleid structureren volgens de vijf beginselen van de klimaatordonnantie van het Gewest (art. 6) (het beginsel van sociale rechtvaardigheid en rechtvaardige transitie, het wederkerigheidsbeginsel, het beginsel van burgerbijdrag
Operationele doelstellingen	35.1 Het gemeentelijk klimaatbeleid structureren volgens de vijf beginselen van de klimaatordonnantie van het Gewest (art. 6) (het beginsel van sociale rechtvaardigheid en rechtvaardige transitie, het wederkerigheidsbeginsel, het beginsel van burgerbijdra
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Ondersteuning en Strategie
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Toepassen van een overlegprocedure voor de klimaatcoördinator in de beslissingen van het directiecomité. Bezorgen van de agenda van de colleges aan de klimaatcoördinator en uitnodiging voor de presentaties
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 8.A2</i>	<i>Geïntegreerd gemeentelijk klimaatbeleid</i>	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	Governance
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Rekening houden met de acties en projecten van het klimaatplan bij het updaten van het strategisch transversaal plan en het uitwerken van de jaarlijkse gemeentebudgetten.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	35. Het gemeentelijk klimaatbeleid structureren volgens de vijf beginselen van de klimaatordonnantie van het Gewest (art. 6) (het beginsel van sociale rechtvaardigheid en rechtvaardige transitie, het wederkerigheidsbeginsel, het beginsel van burgerbijdrag)
Operationele doelstellingen	35.1 Het gemeentelijk klimaatbeleid structureren volgens de vijf beginselen van de klimaatordonnantie van het Gewest (art. 6) (het beginsel van sociale rechtvaardigheid en rechtvaardige transitie, het wederkerigheidsbeginsel, het beginsel van burgerbijdra)
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Ondersteuning en strategie
Interne partner(s)	Financiën Duurzame ontwikkeling
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering

Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Transversaal definiëren van een proces om rekening te houden met de projecten van het klimaatplan bij het uitwerken van de gemeentebudgetten en progressieve toepassing daarvan. Integratie van de projecten van het klimaatplan bij het updaten van het STP
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging

Uitvoeringsindicatoren	Verhouding van het budget dat bijdraagt aan de acties van het klimaatplan. Verhouding doelstellingen van het STP dat bijdraagt tot de doelstellingen van het klimaatplan
-------------------------------	---

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 8.A3</i>	<i>Bij het klimaat betrokken personeel</i>	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	Governance
	Actiegebied	Gemeentelijke administratie
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Opleidings-/sensibiliseringssessies rond de wereldproblematiek van het klimaat en de gevolgen daarvan op lokaal niveau, duidelijke en toegankelijke informatie voor alle gemeentelijke medewerkers in de vorm van spelen en situering met het oog op de globale en specifieke toepassing ervan volgens hun functies.
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Test van de tool Klimaatfresco met een gemeenteschool en twee gemeentediensten

Doelstellingen en prioritering

Strategische doelstellingen	33. Het gemeentepersoneel mobiliseren en opleiden met betrekking tot gevolgen en uitdagingen door klimaatverandering in hun opdrachten en hun functie binnen het bestuur. Zo kan iedereen bijdragen aan de uitvoering van het gemeentelijk klimaatbeleid
Operationele doelstellingen	33.1 Het gemeentepersoneel mobiliseren en opleiden met betrekking tot gevolgen en uitdagingen door klimaatverandering in hun opdrachten en hun functie binnen het bestuur. Zo kan iedereen bijdragen aan de uitvoering van het gemeentelijk klimaatbeleid
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen

Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Opleiding
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	onmiddellijk
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Inventariseren van de verschillende soorten opleidingstools in verband met klimaat en definiëren welke te gebruiken voor welke profielen in samenwerking met de dienst Vorming en de dienst HRM. Uitvoeren van een testfase met een beperkt aantal zittingen om de geschiktheid van de tools te controleren. Uitwerken van een opleidingsprogramma en dit toepassen met de ondersteuning van externe opleiders om een groter aantal medewerkers op korte termijn op te leiden.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Fundamentele en prioritaire actie te integreren in elk participatief proces

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal georganiseerde zittingen. Aantal opgeleide medewerkers

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 8.T1</i>	<i>Wijken in actie voor het klimaat</i>	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	Governance
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Toepassen van een participatieve dynamiek per wijk met het oog op het mobiliseren van inwoners en lokale spelers en hun bijdragen aan de gemeentelijke doelstellingen en hen aanzetten om lokaal te reageren en samen te werken volgens de specifieke kenmerken van hun wijk
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	32. Informeren, bewust maken en samenwerken met burgers en andere lokale actoren rond klimaatuitdagingen
Operationele doelstellingen	32.1 Informeren, bewust maken en samenwerken met burgers en andere lokale actoren rond klimaatuitdagingen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	zeer hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Participatiehuis, Stedelijke renovatie, Economie, Verenigingsleven Fr, NI
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	Mobilisering van 1VTE "Participatie dynamisering Klimaatplan" in 2023 en 2024 door middel van de regionale subsidie Klimaat toegekend door Leefmilieu Brussel
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30 K€o gedeeltelijk gefinancierd door de regionale subsidie Klimaat 2023-2024
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Organiseren van ontmoetingen met de lokale spelers met het oog op een klimaatdynamiek per wijk in navolging van de ontmoetingen Megafoon georganiseerd in 2021-2022 door het participatiehuis. Verspreiden van informatie over de beschikbare ondersteuning op het niveau van de gemeente (ter beschikking stellen van grond, gerichte logistieke ondersteuning,...) en het gewest (oproep tot project Inspireer de wijk, renovatiepremies, ...). Waarderen en netwerking rond de bestaande initiatieven.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Betrekken van het kwetsbare publiek, de slecht bereikbare mensen
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	Rekening houden met het publiek tot wie en zich richt en met de socio-economische omstandigheden in de wijk. Zich inspireren op de Conversation Carbone des Artisans de la Transition. Een lijst opmaken en identificeren van mogelijke vrijwilligers met het oog op een netwerk van vrijwilligers opgeleid voor de klimaatproblematiek. Creëren van een participatieve burgervergadering 'Environnement'. Plannen van bezoeken aan gerenoveerde woningen of gezinnen die hun gewoonten, hun mobiliteit, hun voeding hebben veranderd. De overdracht van ervaringen in de wijk tussen burens enz. bevorderen. Uitwerken van de participatieve dynamiek als een vrijwillige stap van de gemeente naar de bewoners toe zonder het gevoel van een oproep tot vergaderen. De gelegenheid te baat nemen van feesten, concerten, weken van de solidariteit om te praten over het klimaat. Ontwikkelen van het concept Fix My Climate, met verwijzing naar de toepassing Fix my street. Uitwerken van een lokale munt voor Anderlecht. De allerjongsten sensibiliseren met jonge ambassadeurs want dan gaan de boodschappen beter rond, bijvoorbeeld volgens het concept ambassadeur van de burgerexpressie

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal georganiseerde ontmoetingen in de verschillende wijken. Aantal nieuwe burgeracties gesteund door de gemeente en het gewest

Datum van actualisering: februari 2023

Actie n° 8.T2	Versterking van de preventie van klimaatrisico's	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	GOVERNANCE
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Aanpassing
	Beschrijving	Identificatie van het doelpubliek dat risico loopt in warme zomers en/of op slechtere lucht en versterking van de communicatie- en actiemiddelen naar de verschillende doelpublieken toe
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Intern hitteplan voor de administratie

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	31. Ondersteunen van alle inwoners bij extreme gebeurtenissen om met name de zomersterfte en de gevolgen van overstromingen en stormen te beperken en de achteruitgang van de luchtkwaliteit aan te pakken
Operationele doelstellingen	31.1 Ondersteunen van alle inwoners bij extreme gebeurtenissen om met name de zomersterfte en de gevolgen van overstromingen en stormen te beperken en de achteruitgang van de luchtkwaliteit aan te pakken
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,7
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	hoog

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Sociale zaken, Preventie, Communicatie, Anderlecht info
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	OCMW
Starttermijn	<6 maanden
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	5K€-30K€
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Identificeren van het doelpubliek en ontmoeting met de verschillende interne partners die werken bij het doelpubliek met het oog op het identificeren van de communicatiemodaliteiten en de al bestaande acties. Definiëren van de inhoud van de communicatie en de te gebruiken kanalen voor de verschillende doelpublieken. Dynamiseren en ontwikkelen van nieuwe preventieacties voor de klimaatrisico's
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	Aanpassen van de communicatie rekening houdende met de specifieke kenmerken van het doelpubliek: digitale kloof, taalbarrière enz.
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Aantal uitgevoerde communicatiecampagnes. Aantal uitgevoerde concrete preventieacties

Datum van actualisering: februari 2023

<i>Actie n° 8.T3</i>	<i>Methodologie indirecte emissies</i>	
	Thematiek	GOVERNANCE
	Onderthematiek	Evaluatie van de indirecte emissie
	Actiegebied	Gemeentelijke grondgebied
	Actietype	Mitigatie
	Beschrijving	Verbeteren van de monitoring voor indirecte emissies door de werking van de administratie en het grondgebied op basis van de methodologie ontwikkeld door Leefmilieu Brussel
	Bestaand initiatief dat tot deze actie bijdraagt	Inventaris van indirecte emissies van de administratie uitgevoerd op basis van de aankopen van de gemeente

Doelstellingen en prioritering	
Strategische doelstellingen	15. In staat zijn de vermindering van de indirecte uitstoot van BKG te evalueren, te monitoren en een kwantitatieve doelstelling voor de vermindering ervan te bepalen
Operationele doelstellingen	15.1 In staat zijn de vermindering van de indirecte uitstoot van BKG te evalueren, te monitoren en een kwantitatieve doelstelling voor de vermindering ervan te bepalen
Potentiële impact (1 = laag tot 5 = zeer hoog)	3,3
Prioriteitsniveau (gemiddeld tot zeer hoog)	gemiddeld

Actoren en noodzakelijke middelen	
Verantwoordelijke gemeentelijke dienst	Duurzame ontwikkeling
Interne partner(s)	Aankoopcentrale
Potentiële externe partner(s) (niet-exhaustief)	Leefmilieu Brussel
Starttermijn	6 maanden - 1 jaar
Geschat extra gemeentepersoneel	nee
Geraamde noodzakelijke jaarlijkse financiële middelen (exclusief gemeentelijke personeelskosten)	nee
Mogelijke financiële gemeentelijke besparingen	nee
Potentiële financiering of subsidie	/

Uitvoering	
Eerste reeds geïdentificeerde stappen	Samenwerken met Leefmilieu Brussel voor een betere evaluatie van de indirecte emissies en de evolutie ervan bij het updaten van de inventaris van emissies. De methodologie zal worden bepaald door Leefmilieu Brussel in de loop van 2023.
Aandachtspunten voor een rechtvaardige overgang	
Advies en suggesties van de burgers tijdens de participatieve workshop van 16juni22	

Evaluatie en opvolging	
Uitvoeringsindicatoren	Kwalitatieve evaluatie voor een betere monitoring van de indirecte emissies

Datum van actualisering: februari 2023